

**PROTOKÓŁ Z PRZEBIEGU DZIESIĄTEGO POSIEDZENIA
PODKOMITETU MONITORUJĄCEGO
PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI
WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO (PKM PO KL WD)
16-17 CZERWCA 2011 r.**

Hotel „Zamek na skale” w Łądku Zdroju: Trzebieszowice 151

W posiedzeniu uczestniczyło 31 osób:

- 1) Zastępca Przewodniczącego, członkowie Podkomitetu, stali zastępcy oraz obserwatorzy (19 osób)
 - 15 członków/ zastępców członków Podkomitetu, w tym 13 z prawem do głosowania (2 organizacje reprezentowało 2 przedstawicieli – członek i stały zastępca: Polską Izbę Firm Szkoleniowych oraz Regionalne Ośrodki EFS);
 - 2 obserwatorów (Komisja Europejska, Polska Izba Firm Szkoleniowych);
- 2) Przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego (7 osób);
- 3) Przedstawiciele Dolnośląskiego Urzędu Pracy (5 osób).

Obradom przewodniczyła Pani Mirosława Kwiatek, Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego (UMWD) – Zastępca Przewodniczącego Podkomitetu, która jednocześnie reprezentowała Instytucję Pośredniczącą.

Instytucję Zarządzającą reprezentowała Pani Anna Bugalska zaś Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy – Instytucję Wdrażającą (Instytucja Pośrednicząca II stopnia) - Pani Teresa Markiewicz, Wicedyrektor ds. Obsługi Projektów PO KL.

W obradach, w charakterze obserwatorów, udział wzięły: Pani Joanna Godrecka-Bareau, przedstawicielka Komisji Europejskiej oraz Pani Anna Tutak, reprezentująca Polską Izbę Firm Szkoleniowych.

W posiedzeniu uczestniczyli również przedstawiciele:

- Wydziału Zarządzania PO KL UMWD: Pani Barbara Dziubak – Kierownik Działu Strategii, Monitoringu i Ewaluacji, pracownicy Działu Strategii, Monitoringu i Ewaluacji: Pan Marcin Bora, Pani Katarzyna Barycza, Pani Aleksandra Kilanowska, Pani Marcelina Hałada, a także Pani Marta Marciniak - Kierownik Działu Informacji, Promocji i Pomocy Technicznej oraz Pani Edyta Jewtuch, pracownik Działu Informacji, Promocji i Pomocy Technicznej.
- Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy: Pani Edyta Pańczyk – Kierownik Wydziału Aktywizacji Zawodowej PO KL, Pani Iwona Bihun – Kierownik Oddziału ds. Oceny Wniosków, Pani Olga Bobilak - Kierownik ds. Obsługi Projektów Konkursowych oraz Pani Agnieszka Parys i Pani Magdalena Karlińska-Sobczak, pracownicy Wydziału Programowania i Zarządzania.

Lista osób, które wzięły udział w posiedzeniu Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Dolnośląskiego stanowi Załącznik nr 1 do protokołu.

Pani Mirosława Kwiatek – Zastępca Przewodniczącego Podkomitetu - powitała przybyłych na posiedzenie. Poinformowała, że Pan Radosław Mołoń, Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego, który jest Przewodniczącym Podkomitetu Monitorującego, nie może uczestniczyć w obradach ponieważ zastępuje nieobecnego Marszałka Województwa.

Następnie zaproponowała zmianę w harmonogramie posiedzenia: przeniesienie dyskusji nad wstępnymi założeniami Planów działania na rok 2012 zaplanowanej na drugi dzień posiedzenia, bezpośrednio po prezentacji poszczególnych Priorytetów. Członkowie Podkomitetu nie wnieśli uwag do zaproponowanego harmonogramu:

16 czerwca 2011 r.:

- Zaprezentowanie wyników dwóch badań ewaluacyjnych prowadzonych przez Instytucję Pośredniczącą II stopnia
- Zaprezentowanie wyników dwóch badań ewaluacyjnych prowadzonych przez Instytucję Pośredniczącą
- Prezentacja oraz dyskusja nad wstępnymi założeniami Planu Działania dla Priorytetu VI PO KL
- Prezentacja oraz dyskusja nad wstępnymi założeniami Planu Działania dla Priorytetu VII PO KL

17 czerwca 2011 r.:

- Prezentacja oraz dyskusja nad wstępnymi założeniami Planu Działania dla Priorytetu VIII PO KL
- Prezentacja oraz dyskusja nad wstępnymi założeniami Planu Działania dla Priorytetu IX PO KL

Pani Mirosława Kwiatek poinformowała o uchwałach podjętych w trybie pisemnej akceptacji pomiędzy IX a X posiedzeniem Podkomitetu Monitorującego:

- 1) Uchwała nr 20/2011 z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie przyjęcia rekomendacji z badania „Komplementarność wsparcia z PO KL z innymi programami UE – aktualna ocena realizacji zasady komplementarności oraz propozycja rozwiązań w celu zwiększenia efektów realizacji tej zasady”.
- 2) Uchwała nr 21/2011 z dnia 25 maja 2011 r. sprawie rozpatrzenia i rekomendowania Komitetowi Monitorującemu PO KL zmiany *Planu działania na rok 2011* dla Priorytetu VI.

Następnie, przedstawiła informacje dotyczące stanu realizacji komponentu regionalnego PO KL – stan danych na 31 maja 2011 r.

(Prezentacja stanowi Załącznik nr 2 do protokołu).

Podsumowując pracę IP i IP2, Pani Mirosława Kwiatek dodała, że wszystkie zaplanowane na pierwsze półrocze konkursy zostały ogłoszone zgodnie z harmonogramami a ocena formalna i merytoryczna jest prowadzona terminowo, zgodnie z *Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*.

Przechodząc do pierwszego punktu obrad, Pani Mirosława Kwiatek oddała głos Pani Magdalenie Karlińskiej-Sobczak (Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy), która zaprezentowała wyniki dwóch badań ewaluacyjnych zrealizowanych przez DWUP:

1. „Ocena realizacji projektów systemowych w ramach Poddziałania 7.1.1 i 7.1.2”
2. „Ocena trafności doboru i efektywności programów aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL w odniesieniu do sytuacji zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia w województwie dolnośląskim”.

(Prezentacja stanowi Załącznik nr 3 do protokołu).

Po prezentacji, Pani Mirosława Kwiatek podkreśliła, że sformułowane na podstawie tych badań rekomendacje znalazły odzwierciedlenie w zapisach *Planów Działania na rok 2012*. Podsumowując zaprezentowane wyniki badań zwróciła uwagę na ocenę przeprowadzonych w ramach projektów szkoleń przez ich uczestników. 86% z nich uważa, iż dzięki szkoleniom podniosło swoje kwalifikacje zawodowe a także wysoko ocenia poziom kursów. Doniesienia prasowe, które mówią o niskiej jakości szkoleń realizowanych w ramach PO KL oraz niepokojącej sytuacji na Dolnym Śląsku, są niezgodne z przedstawionymi wynikami badań, które przeprowadzone zostały przez instytucje zewnętrzne, na losowo wybranej próbie badanych osób, Są zatem obiektywne. Pani Magdalena Karlińska-Sobczak dodała, że losowo wybraną próbę badawczą stanowiło 620 osób.

Pani Irena Nowak (Związek Pracodawców Dolnego Śląska) zgodziła się z opinią Pani Mirosławy Kwiatek. Podkreśliła, że media są zainteresowane negatywnymi przykładami, które stanowią mniejszość. Zaproponowała zrobienie reportażu lub napisanie artykułu o wysokim poziomie realizowanych projektów oraz uzyskanych wynikach badania w celu sprostowania informacji zamieszczanych w mediach.

Pani Magdalena Karlińska-Sobczak dodała, że obecnie DWUP realizuje badanie ewaluacyjne, mające na celu ocenę projektów szkoleniowych w ramach Poddziałania 6.1.1, 7.2.1, 8.1.1, 8.1.2.

Pani Anna Bugalska (Instytucja Zarządzająca PO KL) zauważyła, że wynik ewaluacji dla Poddziałania 6.1.1 przekłada się na konkretne rozwiązania we wstępnych założeniach *Planów działania na rok 2012*. Zgodziła się z przedmówczyniami w kwestii zainteresowania mediów pozytywnymi przykładami realizacji projektów unijnych. Wykazała zainteresowanie wynikami prowadzonych obecnie badań. Nawiązała do badania w ramach priorytetu VII i rekomendacji wykazującej rozbieżność języka PO KL z ustawą. Zapytała, czy w raporcie końcowym pojawiają się przykłady niespójności językowej.

Pani Magdalena Karlińska-Sobczak odpowiedziała, iż taki był zarzut beneficjentów ale nie zostały podane konkretne przykłady tej niespójności. Dodała, że beneficjenci systemowi nabierają umiejętności posługiwania się tym językiem, terminologią, dokumentami programowymi.

Pani Anna Bugajska poprosiła opiekunów DWUP o zebranie informacji o tym, które słownictwo wg beneficjentów jest niespójne, zwłaszcza w Priorytecie VII, by dostosować je do potrzeb. Dodała, że zapisy w dokumentach PO KL mają szerszy zakres możliwości niż pojęcia ustawowe. Być może z tego wynika brak spójności. Zwróciła również uwagę na to, że źródłem problemów beneficjentów może być trudność w rozumieniu słownictwa charakterystycznego dla funduszy unijnych, nie zaś brak spójności.

Pani Magdalena Karlińska-Sobczak przyznała, że posługiwanie się językiem PO KL może być sporym utrudnieniem. Dodała, że sytuacja ulega poprawie, ponieważ podczas realizacji projektów kadra ośrodków zdobywa i rozwija swoje kompetencje. Zapewniła, że sygnały o braku spójności języka będą przekazywane.

Pan Mariusz Kołodziej (Regionalne Ośrodki EFS) zaznaczył, że brak spójności języka może wynikać ze zmian następujących w ustawodawstwie i dokumentach PO KL. Odniósł się do problemu z rekrutacją beneficjentów.

Pani Magdalena Karlińska-Sobczak odpowiedziała, że ośrodki otrzymały tabele z rekomendacjami. Dodała, że problemy z rekrutacją są spowodowane nakładaniem się działań prowadzonych przez Powiatowe Urzędy Pracy i Ośrodki Pomocy Społecznej. PUP kieruje działania do większych grup niż ośrodki. Zasugerowała stosowanie zasady komplementarności oraz współpracę, polegającą na przekazywaniu informacji pomiędzy PUP a OPS.

Następnie, Pan Mariusz Kołodziej nawiązał do kryterium strategicznego nr 2 dla Poddziałania 6.1.1, dotyczącego subsydiowanego zatrudnienia. Zauważył, że 2 lata temu punkty strategiczne za zatrudnienie subsydiowane przyznawane były tylko w przypadku inwestycji zrealizowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W roku ubiegłym zostały określone zawody, dla których może wystąpić premiovane subsydiowane zatrudnienie. Dodał, że mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa są zainteresowane subsydiowanym zatrudnieniem w prostych zawodach, niewymagających wysokich kwalifikacji. Zasugerował stosowanie tej formy zatrudnienia w powiatach, w których występuje duży poziom bezrobocia. Dodał, że należy kierować te projekty do regionów faktycznie dotkniętych wysokim wskaźnikiem bezrobocia, by wsparcie było kierowane tam, gdzie

sytuacja jest naprawdę trudna. Zasugerował zbyt częste wykorzystywanie środków nie na tworzenie etatów, ale na staże. Projekty często są też realizowane na terenie powiatów, w których sytuacja jest dość dobra. Nawiązując do prezentacji stanu wdrażania PO KL, Pan Mariusz Kołodziej zwrócił również uwagę na fakt, że w 2010 roku zdecydowana większość wniosków o dofinansowanie projektów była oceniana pozytywnie, zaś po wprowadzeniu nowego wzoru wniosku o dofinansowanie, blisko 50 % projektów jest odrzucanych na etapie oceny merytorycznej. Stwierdził, że należałoby przeanalizować, czy nie jest to związane z niewłaściwą konstrukcją Generatora Wniosków Aplikacyjnych.

Pani Małgorzata Malec (Regionalne Ośrodki EFS) odniosła się do rekomendacji dot. Poddziałania 7.1.1, mówiącej o wspieraniu partnerstw lokalnych. Zaznaczyła, że zgodnie z kryteriami obowiązującymi przez 3 lata, pracowano nad inicjowaniem programów aktywności lokalnej (PAL). W tym roku zastosowano kryterium dostępu nr 1, zgodnie z którym minimum 90% uczestników projektu ma zostać objętych kontraktem socjalnym. Ze względu na trudności w pozyskiwaniu odpowiednio liczebnej grupy docelowej, wiele Ośrodków Pomocy Społecznej jest zniechęconych. Pan Mariusz Kołodziej dodał, że omawiane kryterium wykluczy wiele ośrodków, które udało się zachęcić do realizacji PAL..

Pani Anna Bugalska stwierdziła, że zastosowanie w kryterium dostępu wprowadzającego wymóg objęcia kontraktem socjalnym większości uczestników projektu jest kwestią do przeanalizowania. Poinformowała, że w 2010 r. Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej zostały zobowiązane do przeprowadzania ewaluacji projektów systemowych. Raporty ze wszystkich województw zostały przeanalizowane przez IZ w ramach metaewaluacji. Wynika z nich, że Program Aktywności Lokalnej (PAL) jest stosowany niechętnie, zaledwie w 16 % jednostek pomocy społecznej, dlatego IZ uważa, że należy promować PAL-e. Dodała, że IZ przeanalizuje bliżej stosowanie tego instrumentu.

Pani Barbara Dziubak (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego) zauważyła, że istnieje duże zróżnicowanie w ocenie PAL-i przez OPS w różnych regionach. W województwie dolnośląskim PAL został zakwalifikowany jako łatwy lub też ani łatwy ani trudny. Nie zauważono obawy przed tym instrumentem.

Pani Joanna Godrecka-Bareau (Komisja Europejska) wyraziła zadowolenie z uzyskanych efektów zatrudnienia. Zaproponowała, by porównać osiągnięte rezultaty w różnych projektach. Zaproponowała porównywanie wskaźników zatrudnienia po 6, 9 i 12 miesiącach od zakończenia realizacji projektu w celu sprawdzenia jak kształtuje się wskaźnik zatrudnienia. Poruszyła też kwestię problemów beneficjentów w zakresie konstruowania wniosku o dofinansowanie oraz wypełniania wniosku o płatność.

Pani Barbara Dziubak odpowiedziała, że jedną z rekomendacji badania ewaluacyjnego jest wzbogacenie zakładki strony internetowej IP dla osób realizujących projekty. Wśród proponowanych narzędzi, mogących przyspieszyć rozliczanie wniosku, wymieniła: praktyczne wskazówki opiekuna, dotyczące rozwiązania pojawiających się problemów, błędów we wniosku o płatność, wzór modelowego wypełnienia wniosków o dofinansowanie, udzielanie wskazówek w formie warsztatów.

Następnie, Pani Irena Nowak nawiązała do rekomendacji dotyczącej kierowania wsparcia w ramach Poddziałania 6.1.1 do regionów o wysokiej stopie bezrobocia. Przedstawiła stanowiska dyrektorów PUP, którzy wskazali, że głównym problemem jest brak inwestycji, brak nowych firm w regionie. Bez tworzenia nowych miejsc pracy, kierowanie środków na aktywizację przyniesie małe efekty. Osoby bezrobotne wezmą udział w zorganizowanym szkoleniu, otrzymają dodatek szkoleniowy, wyżywienie, jednak nie zostaną zatrudnione z powodu braku miejsc pracy. Należy zwrócić uwagę na rozwój

przedsiębiorczości, np.: w ramach Działanie 6.2, zwiększenie mobilności, by osoby te miały możliwość dotarcia do regionów, w których powstają nowe inwestycje.

Pan Marcin Kowalski (Polska Izba Firm Szkoleniowych) dodał, że w miejscach o wysokiej stopie bezrobocia, z reguły nie ma stref ekonomicznych, parków przemysłowych, technologicznych, napływu inwestycji zagranicznych i nowotworzonych miejsc pracy. Przeszkolenie osób bezrobotnych nie wpłynie na ich zatrudnienie, o ile gmina nie zadba o nowe inwestycje.

Pani Mirosława Kwiatek zaznaczyła, że nie - należy pójść w kierunku wskazanym przez Panią Irenę Nowak – motywować ludzi, by chcieli dojeżdżać do pracy. Wyposażenie w odpowiednie kwalifikacje mieszkańców mniejszej miejscowości pozwoli im na podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania, np. w ekonomicznej zakładach pracy zlokalizowanych w strefach ekonomicznych. Od projektodawców musi być wymagane wykazanie, w jakie umiejętności i dlaczego chcą wyposażać osoby bezrobotne oraz gdzie są dostępne dla nich miejsca pracy.

Pan Marcin Bernat (Gmina Nowa Ruda) stwierdził, że ze względu na słabą infrastrukturę, zaproponowane rozwiązanie jest powrotem do punktu wyjścia. Dojazd do miejsca pracy wydłuża jej czas o kilka godzin.

Po zakończonej dyskusji, Pani Barbara Dziubak zaprezentowała wyniki badań ewaluacyjnych, przeprowadzonych przez IP, które nie były przedstawiane dotychczas na posiedzeniach Podkomitetu Monitorującego:

1. „Analiza systemu rozliczania wniosków o płatność składanych w ramach komponentu regionalnego PO KL w województwie dolnośląskim”;
2. „Komplementarność wsparcia PO KL z innymi programami UE – aktualna ocena realizacji zasady komplementarności oraz propozycja rozwiązań w celu zwiększenia efektów realizacji tej zasady”

(Prezentacja stanowi Załącznik nr 4 do protokołu).

Pani Barbara Dziubak poinformowała, że w najbliższym czasie zostanie przeprowadzone badanie ewaluacyjne dotyczące Działania 8.2 Transfer wiedzy.

Podsumowując przedstawione wyniki badań, Pani Mirosława Kwiatek zaznaczyła, że nie ma możliwości zwiększenia ilości pracowników obsługujących beneficjentów. Zaznaczyła, że IP prowadzi monitoring czasu rozliczania wniosków o płatność. Wyniki są coraz bardziej zadowalające. Ten czas zależy zarówno od opiekuna jak i od jakości złożonego wniosku. Czas od złożenia pierwszej wersji wniosku o płatność do jego ostatecznego zatwierdzenia trwa od kilku do ok. 40 dni. Składa się na to wiele czynników, np.: konieczność przeprowadzenia kontroli na miejscu. Zaznaczyła też, że terminowość przeprowadzania kontroli i rozliczania wniosków o płatność jest coraz lepsza. Świadczą o tym także informacje zwrotne uzyskiwane od beneficjentów dot. współpracy, chociaż nadal są głosy niezadowolone.

Pan Marcin Kowalski zadał o ilość projektów przypadających na jednego opiekuna w DWUP oraz o możliwości realizacji rekomendacji dot. przesuwania pracowników między komórkami organizacyjnymi. Zapytał również o ilości przeprowadzonych w ubiegłym roku szkoleń dla beneficjentów w zakresie wypełniania wniosków o płatność.

Pani Teresa Markiewicz (Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy) odpowiedziała, że ilość wniosków przypadających na jednego opiekuna jest zależna od Priorytetu i wynosi 12-15 wniosków. Dodała,

że przesunięcia pracowników były i są nadal praktykowane zaś szkolenia dla beneficjentów od jakiegoś czasu mają formę warsztatową. Odbywają się także konsultacje indywidualne.

Prowadząca Pani Mirosława Kwiatek dodała, że obowiązująca w IP i IP2 liczba projektów, przypadających na jednego opiekuna, wynosi ok. 15. Instytucje starają się, by jeden pracownik opiekował się zarówno mniejszymi, średnimi jak i większymi projektami. W sytuacji przydzielenia wyłącznie dużych, kilkumilionowych projektów, ich liczba jest mniejsza. Dodała, że w przypadku projektów systemowych dotyczących „Indywidualizacji procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III” ich liczba wynosi 18-20.

Pan Marcin Kowalski zapytał, czy największe problemy w rozliczaniu wniosków o płatność dotyczącą pomocy publicznej.

Pani Teresa Markiewicz odpowiedziała, że jest to temat trudny ale nie stanowi jedynego problemu. Czasami, zwłaszcza gdy instytucja aplikuje po raz pierwszy, wypełnianie wniosków o płatność wymaga dużego wsparcia opiekuna. IP2 stosuje model współpracy, zgodnie z którym beneficjenci we wcześniejszym terminie przesyłają pierwszy egzemplarz wniosku o płatność drogą nieformalną do wstępnej weryfikacji. W chwili ostatecznego terminu wpływa wniosek gotowy do zatwierdzenia. Procedura ta jest stosowana do momentu nabrania sprawności w wypełnianiu wniosków o płatność przez beneficjentów.

Pan Marcin Kowalski odniósł się do komplementarności realizowanych w ramach Priorytetu VI i VII PO KL szkoleń, dotyczących Euro 2012 i inwestycji turystycznych w RPO. Kolejna kwestia dotyczyła projektów związanych z rewitalizacją z RPO. Zaznaczył, że projektodawcy realizujący te działania szukają partnerów społecznych do realizacji działań „miękkich” w ramach rewitalizacji. Zasugerował, by w przyszłości opracować sposób powiązania wspomnianych działań.

Pani Teresa Markiewicz odniosła się do zasady komplementarności w projektach. Zaznaczyła, że jest ona szczególnie ważna przy realizacji projektów systemowych.

Pan Piotr Majchrzak (NSZZ „Solidarność”) powiedział, że nie wszystkie projekty wymagają komplementarności. Konieczność stosowania zasady komplementarności spowoduje odrzucenie ogromnej ilości projektów, dla których nie jest ona niezbędna.

Pani Mirosława Kwiatek uzupełniła, że problem może pojawić się też w sytuacji, gdy jeden z projektów komplementarnych nie uzyska dofinansowania. Zasugerowała, że powinien być zatem składany jeden projekt uwzględniający oba rodzaje działań, realizowany w partnerstwie przez instytucje, które statutowo zajmują się danym obszarem aktywności.

Pani Barbara Dziubak zgodziła się z Panem Majchrzakiem twierdząc, że komplementarność nie powinna być traktowana jako wymóg dostępu do środków, ale jako aspekt wielowątkowego patrzenia na dany problem. Jeśli niezbędne jest podejście komplementarne, poszukiwanie różnorodnych środków w celu rozwiązania zagadnienia, wówczas zastosowanie komplementarności jest uzasadnione. Podobnie jak zasady równości szans kobiet i mężczyzn, nie należy jej traktować sztywno.

Nawiązując do prezentacji i informacji przekazanych przez Panią Barbarę Dziubak, Pan Marcin Kowalski zapytał, kiedy powstanie baza projektów komplementarnych.

Pani Barbara Dziubak poinformowała, że w ramach PO KL będzie ona powstawała w miarę podpisywania umów w roku 2011. Zaznaczyła, że będzie to wyłącznie baza PO KL. Stworzenie bazy projektów komplementarnych z RPO będzie zależało od decyzji Kierownictwa Urzędu i Podgrupy do Spraw Koordynacji i Komplementarności Interwencji Współfinansowanych w latach 2007-2013 i działająca w jej ramach Grupa Robocza ds. monitoringu utworzone w UMWD. Pani Barbara Dziubak uznała, że tworzenie bazy projektów komplementarnych PO KL oraz RPO, realizowanych od początku okresu programowania, byłoby wydarzeniem post factum. Dodała, że stosowanie zasady komplementarności jest monitorowane na bieżąco. Wywiązywanie się z warunków, do których beneficjent zobowiązał się na etapie aplikowania o środki, jest konieczne do realizacji projektu. Na realizowanie zasady komplementarności można patrzeć z perspektywy uzupełniania się projektów w ramach różnych programów, jak również z szerszej perspektywy - tzw. komplementarność przedmiotowa, np. obszarowa, czyli kierowanie różnego typu działań na dany obszar.

Nawiązując do wcześniejszej dyskusji, Pan Jan Kamiński (Kuratorium Oświaty) zauważył, że komplementarność pojawia się w projektach dosyć przypadkowo. Zasugerował rozsądne jej stosowanie.

Pani Barbara Dziubak zaznaczyła, że sama zasada komplementarności jest dobra, ale na etapie analizy problemu, nie na etapie narzucania warunków dostępu do dofinansowania. Dlatego jest ona zawarta w kryteriach strategicznych, nie w kryteriach dostępu. Dodała, że postrzega kryteria strategiczne dotyczące zasady komplementarności jako pewnego rodzaju naukę, propagowanie idei, a nie tworzenie czegoś nowego. Komplementarność powinna być kreowana na etapie analizy danego zagadnienia. Obecnie IP uczy, że komplementarność jest ważnym aspektem myślenia o problemach. Zaznaczyła, że z przeprowadzonego badania wynika, że komplementarność w realizowanych projektach jest traktowana powierzchownie.

Pani Joanna Godrecka-Bareau dodała, że dobrym przykładem jest sięganie do rezultatów z innych programów z poprzednich okresów programowania. Wcześniejsze doświadczenia powinny być używane w aktualnym okresie programowania. Zaznaczyła, że obecnie jest budowana świadomość dotycząca wagi zasady komplementarności. IZ zorganizowała seminarium na temat zasady komplementarności dla pracowników IP oraz IW. Podejmowane są starania, by przygotować pracowników instytucji do właściwego traktowania omawianej zasady. Zaznaczyła, że wnioski zostaną najprawdopodobniej wykorzystane w następnym okresie programowania.

Zastępca Przewodniczącego Podkomitetu, Pani Mirosława Kwiatek podkreśliła konieczność prowadzenia działań edukacyjnych z zakresu zasady komplementarności. Nawiązała do wypowiedzi Pani Barbary Dziubak, stwierdzającej, że o komplementarności należy myśleć na etapie analizowania problemu, czy w konkretnej sytuacji potrzebne jest wsparcie pochodzące z różnego rodzaju funduszy. Podkreśliła, że komplementarność jest zasadna wtedy, gdy danego problemu nie można rozwiązać tylko i wyłącznie działaniami finansowanymi z jednego Funduszu. Stosowanie zasady komplementarności nie powinno odbywać się na siłę, w celu uzyskania dodatkowych 10 punktów. Projekt realizowany komplementarnie jest znacznie trudniejszy, stąd przyznawana jest wyższa punktacja.

Pani Barbara Dziubak dodała, że aspektem podkreślanym podczas badania była komplementarność, polegająca na wykorzystaniu doświadczenia beneficjenta w rozwiązywaniu danego problemu. Zajmując się danym zagadnieniem odkrywamy, że ma ono dodatkowe aspekty, które nie wpisują się do końca w założenia projektu, ale wymagają rozwiązania. Realizując kolejny projekt, służący rozwiązaniu wynikłego problemu, działamy komplementarnie w stosunku do projektu pierwszego. Może polegać to na wykorzystywaniu rezultatów innego programu, np. EQUAL. Innym sposobem

może być nawiązanie podczas opisywania nowego projektu przez beneficjenta do tego, jaki problem rozwiązywał i jakie nowe problemy wówczas napotkał, którymi teraz chciałby się zająć. Jest to przykład naturalnej, niewymuszonej komplementarności. Pani Barbara Dziubak podkreśliła, że zjawisko to jest trudne do premiowania kryteriami, jest bardziej widoczne na etapie diagnozy problemu opisywanego we wniosku.

Pani Teresa Markiewicz wskazała, że problemem jest brak elementarnej wiedzy po stronie beneficjentów. Zaznaczyła, że ważna jest również edukacja pracowników instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie programu.

Pani Anna Bugalska poinformowała, że podczas spotkania Grupy Roboczej przy Komitecie Koordynującym NSRO ds. Komplementarności, w badaniach dotyczących PO KL i RPO, z wielu regionów zauważono podobne problemy, które zdiagnozowano w badaniu ewaluacyjnym w województwie dolnośląskim. Stwierdziła, że na etapie programowania programów operacyjnych, zarówno finansowanych z EFS, jak i EFRR, skoncentrowano się na linii demarkacyjnej, utożsamiając pojęcie linii demarkacyjnej z komplementarnością. Dodała, że zdobyte teraz doświadczenia zostaną wykorzystane w przyszłym okresie programowania. Obecnie trwają dyskusje nad pojęciem komplementarności oraz nad jej bardziej zaawansowaną formą - zintegrowanym podejściem. Na ten moment trudno określić, jak będzie ono wyglądało w praktyce, IZ czeka na rozporządzenia Komisji Europejskiej, dotyczące m.in. możliwości realizowania programów wielofunduszowych. Istotą jest globalny ogląd problemu, myślenie w sposób bardziej strategiczny. Na chwilę obecną daje się zauważyć wiele ograniczeń odnośnie wykorzystania środków pochodzących z różnych programów, np.: rozbieżne terminy konkursów, zróżnicowana długość trwania inwestycji. Jako dobry przykład komplementarności w zakresie rewitalizacji Pani Anna Bugalska podała projekt realizowany w województwie pomorskim dotyczący rewitalizacji miast. Tamtejszy Urząd Marszałkowski wyselekcjonował projekty z zakresu rewitalizacji infrastrukturalnej w oparciu o ustaloną procedurę i kryteria. Jednocześnie zastosował takie kryterium dostępu w ramach PO KL, które zapewniło, że wsparcie z EFS trafiło wyłącznie tam, gdzie realizowane są uprzednio wyselekcjonowane projekty rewitalizacyjne. W ten sposób środki EFS i działania społeczne stanowią uzupełnienie dla działań związanych z rewitalizacją infrastrukturalną.

Po przerwie, Pani Mirosława Kwiatek oddała głos Panu Marcinowi Borze, który zaprezentował poziom realizacji wskaźników i wstępne założenia do *Planu działania na rok 2012* dla Priorytetu VI. (Prezentacja stanowi Załącznik nr 5 do niniejszego protokołu).

Pani Anna Bugalska przedstawiła przygotowany przez IZ Harmonogram prac nad *Planami działania na rok 2012* (Harmonogram prac nad *Planami działania na rok 2012* stanowi Załącznik nr 6 do niniejszego protokołu). Następnie stwierdziła, że w przedstawionych przez UMWD założeniach *Planów działania na rok 2012* widoczna jest konkretna wizja i strategia, zmierzająca do określonego celu. Dodała, że IP uwzględniła znaczną część zaleceń IZ a pracownicy IZ nie mieli większych uwag dotyczących przedstawionych założeń z zakresu wszystkich Priorytetów na rok 2012. Zapytała, dlaczego w kryterium dostępu nr 3 dla Poddziałania 6.1.1: „Projektodawca we wniosku o dofinansowanie projektu zakłada, że realizacja projektu zakończy się najpóźniej w dniu 31 grudnia 2014”, które pojawia się we wszystkich *Planach działania*, została wskazana ww. data.

Pani Mirosława Kwiatek odpowiedziała, że ze względu na konieczność rozliczenia wszystkich projektów, IP podzieliła je na dwie grupy. Projekty edukacyjne powinny zostać zamknięte wraz z końcem roku szkolnego, zatem w czerwcu 2015 roku. Jeżeli wszystkie trwałyby do tego czasu, IP mogłaby mieć problem z zamknięciem PO KL na terenie województwa dolnośląskiego do końca 2015 r. Ponieważ są to *Plany działania na rok 2012* zakłada się, że każdy projekt będzie mógł trwać minimum 2 lata od momentu podpisania umowy. Dodała, że dotychczas IP stosowała kryterium

mówiące o dwuletnim okresie realizacji projektu w ramach Priorytetu VI. Zaznaczyła, że przewiduje się sytuację, w której mimo założonej daty beneficjent nie zdoła zrealizować wszystkich zaplanowanych zadań. W takim przypadku będzie istniała możliwość wydłużenia okresu realizacji projektu. Dodała również, że będą to ostatnie konkursy dla Priorytetu VI PO KL. Wyraziła nadzieję, że płynna organizacja pozwoli na zamknięcie większości projektów w pierwszej połowie 2015 roku, natomiast druga połowa roku zostanie przeznaczona na projekty, które będą musiały zakończyć się w roku 2015.

Pani Anna Bugalska wyraziła wątpliwość dotyczącą kryterium strategicznego nr 2 w ramach Poddziałania 6.1.1: „Grupę docelową stanowią w co najmniej 60% osoby, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu VII”.

Pan Marcin Bora (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego) odpowiedział, że IP, formułując kryterium założyła, że Priorytet VII ma na celu głównie aktywizować grupy wykluczone społecznie. Grupa docelowa, do której kierowane są projekty w ramach Priorytetu VII jest grupą trudną, stąd IP zaproponowała zastosowanie zasady komplementarności Priorytetu VII i VI, by osobom wykluczonym społecznie dać dalszą możliwość zdobycia zatrudnienia poprzez udział w projektach w ramach Priorytetu VI.

W związku z dyskusją nad ewentualnym przesunięciem środków z Działania 7.1, Pani Anna Bugalska przypomniała, że IZ nie wyraża zgody na przesuwanie alokacji pomiędzy Priorytetami.

Pan Mariusz Kołodziej dodał, że Priorytet VII powinien być zorientowany głównie na integrację społeczną, która jest procesem bardzo długim, zatem brakuje czasu na aktywizację zawodową, powinna się odbywać ramach Priorytetu VI. Stwierdził, że pracownicy OPS powinni zajmować się aktywizacją społeczną, która jest bardzo długim procesem, a pracownicy PUP - zawodową. Wskazał, że w celu wykluczenia problemu związanych z obowiązkową aktywizacją zawodową w ramach integracji społecznej, w przyszłym okresie należy uwzględnić płynne przejścia pomiędzy Priorytetem VI i VII. Zaproponował, aby w miejsce kryterium strategicznego nr 1 dla Poddziałania 6.1.1 zastosować kryterium dostępu, wskazujące te gminy i powiaty, gdzie poziom bezrobocia jest najwyższy. Podał w wątpliwość stopień wykorzystywania w projektach instrumentów promujących mobilność zawodowej. Zaproponował premiowanie tego aspektu punktami strategicznymi.

Pan Marcin Bora wskazał, że jest to problem, nad którym już toczyła się dyskusja i który dotyczy małej ilości miejsc pracy w powiatach dotkniętych bezrobociem.

Pan Mariusz Kołodziej przytoczył dwie koncepcje wsparcia – rozwój dobrze funkcjonujących inwestycji i placówek, które będą dawały miejsca pracy innym oraz inwestowanie na terenach dotkniętych problemami i tworzenie miejsc pracy w słabiej funkcjonujących instytucjach.

Pani Edyta Pańczyk (Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy) powiedziała, że część projektów obejmuje wsparciem tereny o najwyższej stopie bezrobocia. Podała w wątpliwość próbę przymusowego połączenia zadań realizowanych w Priorytecie VI i VII.

Prowadząca Pani Mirosława Kwiatek przyznała rację Panu Mariuszowi Kołodziejowi. Zaznaczyła, że przy niewielkiej dostępnej alokacji przeznaczonej na konkurs w ramach Poddziałania 6.1.1, uzasadnione byłoby wprowadzenie kryterium dostępu, zakładające realizację projektów na obszarach dotkniętych najwyższym bezrobociem, oraz zrezygnowanie kryterium strategicznego nr 2 w ramach Poddziałania 6.1.1: „Grupę docelową stanowią w co najmniej 60% osoby, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu VII”.

Pani Edyta Pańczyk oraz Pani Teresa Markiewicz wyraziły aprobatę dla zrezygnowania z kryterium strategicznego nr 2 w ramach Poddziałania 6.1.1 w zamian za określenie w kryterium dostępu regionu realizacji projektu na terenach dotkniętych najwyższym bezrobociem.

Pani Barbara Dziubak przedstawiła swoje wątpliwości dotyczące wsparcia wolontariatu w ramach Poddziałania 6.1.1. Skierowała pytanie do przedstawicieli IP2, na ile ta forma wsparcia występuje samodzielnie, na ile zasadne jest jej stosowanie bez dodatkowych ograniczeń, np.: wskazania we wniosku z jaką organizacją beneficjent podejmie współpracę w celu przyjęcia wolontariusza.

Pani Edyta Pańczyk odpowiedziała, że nie wpłynął żaden projekt zakładający realizację tego typu operacji w tym też stricte wolontariacki projekt konkursowy. Dodała, że być może zasadne byłoby zachęcenie projektodawców do realizacji tego typu operacji.

Pani Joanna Godrecka-Bareau uznała, że omawiany typ operacji powinien pozostać jako możliwy do realizacji.

Pani Barbara Dziubak nawiązała do kryterium dostępu nr 8 w ramach Poddziałania 6.1.1, odnoszącego się do „zielonych miejsc pracy”.

Pan Marcin Kołodziej odpowiedział, że w kryterium tym jest też mowa o potrzebach lokalnego rynku pracy. Jeżeli nie ma możliwości rozwoju nowych technologii, innowacyjnych miejsc pracy, wówczas pozostaje ochrona istniejącego rynku pracy.

Pani Barbara Dziubak zapytała, czy kryterium dostępu nr 8 w ramach Poddziałania 6.1.1 wspierające „zielone miejsca pracy” jest przedstawione w sposób wystarczająco zrozumiały. Zapytała też, czy zasadne jest stosowanie zapisu dotyczącego branż, w których wykonuje się zawody związane z tzw. „zielonymi miejscami pracy”, skoro, patrząc z szerszej perspektywy, w każdej branży można je tworzyć. Zaproponowała usunięcie tego zapisu ze szczegółowego kryterium wyboru projektów nr 8. Dodała, że w zamian przy każdym prowadzonym szkoleniu powinien być wprowadzony obowiązkowy proekologiczny moduł edukujący, jak dany zawód można wykonywać w sposób „zielony”. Dodała, że celem nie byłoby stworzenie „zielonego miejsca pracy”, ale kształtowanie świadomości ekologicznej podczas nauki zawodu. Edukacja ta nie wygeneruje dodatkowych kosztów podczas szkolenia zawodowego.

Pani Edyta Pańczyk powiedziała, że pytania dotyczące „zielonych miejsc pracy” pojawiały się na spotkaniach informacyjnych. Dodała, że kryterium dostępu nr 8 w ramach Poddziałania 6.1.1 nie ma odzwierciedlenia w złożonych w tegorocznym konkursie projektach.

Pani Irena Nowak zauważyła, że w ubiegłych latach dodatek relokacyjny nie był wykorzystywany.

Pani Mirosława Kwiatek odpowiedziała, że wynika to z tego, że w ubiegłych latach była możliwość skorzystania z łatwiejszych rozwiązań. Składano prostsze projekty, zakładające doradztwo, szkolenia. W chwili obecnej IP dąży do osiągnięcia efektu zakładającego nie tylko samo przeszkolenie osób, ale również umożliwienie pracownikowi dojazdu do miejsca zatrudnienia.

Pani Barbara Dziubak podkreśliła, że dodatek relokacyjny można otrzymać w chwili podjęcia pracy. Natomiast w latach ubiegłych uczestnicy projektu nie byli zobowiązani do podjęcia zatrudnienia.

Pani Edyta Pańczyk dodała, że otrzymanie dodatku relokacyjnego w latach ubiegłych obwarowane było kilkoma wymogami, m.in.: odległość do miejsca pracy musiała być większa niż 50 km, stąd nie cieszył się on powodzeniem.

Pan Marcin Bora dodał, że w przypadku wspierania mobilności geograficznej, IP określiła zasady w dokumencie: *Szczegółowe zasady realizacji wybranych form wsparcia w ramach Poddziałania 6.1.1*. Wskazane zostały możliwości wykorzystania omawianego instrumentu.

Pani Edyta Pańczyk powiedziała, że niewykorzystanie dodatku relokacyjnego w ubiegłych latach wiąże się ze zmianą *Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013*, która została wprowadzona już po ogłoszeniu konkursu w ramach Priorytetu VII. Dodała, że uwzględnienie pokrycia kosztów dojazdu pracownika w kryterium strategicznym jest zachęcające w stosunku do powiatów objętych wysokim wskaźnikiem bezrobocia. Stanowi to faktyczną korzyść dla uczestnika projektu.

Pani Irena Nowak wskazała, że stosowanie dodatku relokacyjnego pomoże beneficjentowi znaleźć miejsce zatrudnienia dla uczestnika projektu.

Pani Edyta Pańczyk zwróciła uwagę na możliwe trudności podczas oceny formalnej w odniesieniu do kryterium dostępu nr 8 dla Poddziałania 6.1.1. Zasugerowała konieczność doprecyzowania zapisu dotyczącego prowadzenia szkoleń z zakresu branż, w których wykonuje się zawody wynikające z potrzeb lokalnego rynku pracy.

Pani Barbara Dziubak stwierdziła, że zapis powinien zostać doprecyzowany na poziomie kryterium. Potrzeby lokalnego rynku pracy powinny być poparte ogólnodostępnymi danymi. Beneficjent byłby zobowiązany do podania źródła informacji, na podstawie których wskazuje potrzeby lokalnego rynku pracy.

Pani Joanna Godrecka-Bareau wyraziła zadowolenie, że wskazówki przekazane na ostatnim Posiedzeniu Podkomitetu Monitorującego, dotyczące grup docelowych, zostały uwzględnione w kryteriach dostępu. Zaznaczyła, że wzięto pod uwagę osoby niepełnosprawne, osoby powyżej 50. roku życia. Podkreśliła, że w podejmowanych działaniach widoczne jest dbanie o ich jakość, nie ilość wydatkowania pieniędzy i ilość przeprowadzanych szkoleń.

Pani Anna Bugalska zaproponowała, by kryterium strategiczne nr 2 w ramach Poddziałania 6.1.1, zakładające, że: „Grupę docelową stanowią w co najmniej 60% osoby, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu VII” przenieść do Poddziałania 6.1.3. Dodała, że w niektórych województwach w ramach Poddziałania 7.1.1 i 7.1.2 stosowane są kryteria nakładające obowiązek konsultowania z PUP grupy docelowej, co pozwala uzgodnić stosowane wsparcie oraz wykluczyć dublowanie się grup docelowych. W województwie dolnośląskim stosuje się porozumienia, które niekiedy nie spełniają swojej funkcji.

Pani Mirosława Kwiatek dodała, że w sytuacji narzucenia kryterium zaproponowanego jako kryterium strategiczne nr 2 dla Poddziałania 6.1.1, odsetek osób, które zakończyły udział w projektach w ramach Priorytetu VII byłby niższy niż wskazane 60 %.

Pani Barbara Dziubak powiedziała, że OPS i PUP byłyby w ten sposób zmuszone do współpracy, do konsultowania grup oraz form wsparcia, z jakich skorzystała dana osoba, w celu uniknięcia powielenia udzielonej pomocy.

Pan Marcin Bernat zapytał, czy są dostępne dane mówiące o tym, ile osób bez wprowadzenia diskutowanego kryterium zostało objętych wsparciem projektowym w ramach Priorytetu VI po ukończeniu udziału w projektach z zakresu Priorytetu VII. Pozwoliłoby to uzasadnić konieczność wprowadzenia takiego kryterium.

Pani Edyta Pańczyk odpowiedziała, że stosowane były kryteria strategiczne, zakładające udział w grupie docelowej 10% osób, objętych wcześniej wsparciem w ramach Działania 6.3 i 7.3. Kryteria te nie cieszyły się powodzeniem.

Pani Edyta Pańczyk zapytała również, jak rozumieć zapis w uzasadnieniu kryterium dostępu nr 10 dla Poddziałania 6.1.1 mówiący, że uczestnik projektu w rezultacie podjął zatrudnienie na podstawie umowy o pracę. Zapytała, jakie jest stanowisko wobec samozatrudnienia i umów cywilno-prawnych.

Pan Marcin Bora odpowiedział, że zastosowanie takiego kryterium miało skutkować składaniem bardziej ambitnych projektów w ramach ostatniego konkursu dla tego Poddziałania. Umowa o pracę jest stałym elementem, gwarantującym zatrudnienie na dłuższy okres czasu. Jeżeli wolą większości będzie uwzględnienie innego rodzaju umów, zostaną one zawarte w kryterium.

Pani Teresa Markiewicz powiedziała, że ze względu na wspieranie trudnych powiatów elastyczne formy zatrudnienia byłyby korzystniejsze.

Pan Andrzej Otręba (Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych) powiedział, że Polska ma najwyższy wskaźnik zawierania umów cywilnoprawnych w Europie. Blisko 30% w Polsce stanowią umowy cywilnoprawne.

Pani Edyta Pańczyk zaznaczyła, że w celu zaliczenia umowy cywilnoprawnej do omawianego kryterium, musi ona spełnić liczne warunki, np.: musi zostać zawarta na minimum 3 miesiące, a także stawka wypłacana na jej podstawie nie może być niższa niż wskazana. Nie każda umowa cywilnoprawna mieściłaby się w ramy kryterium.

Pani Teresa Markiewicz przypominała, że dyskusja dotyczy powiatów i obszarów województwa z najwyższym wskaźnikiem bezrobocia. Odległość miejsca zamieszkania pracownika od docelowego miejsca pracy jest znaczna. Zapytała, czy uda się znaleźć takich pracodawców, którzy będą w stanie zaproponować umowę o pracę wszystkim uczestnikom projektu.

Pan Andrzej Otręba powiedział, że zastosowanie kryteriów zaostrzających spowoduje zniwelowanie różnicy pomiędzy umową o prace a cywilnoprawną. Wyraził wątpliwość, czy określenie stawki przez Instytucję, według której ma być wynagradzany pracownik, jest zgodne z prawem.

Pani Edyta Pańczyk odpowiedziała, że pracodawca nie otrzymuje nakazu zatrudniania pracownika na danych warunkach. Instytucja będzie ewentualnie sprawdzać czas trwania umowy. Dodała, że projektodawca będzie miał tę wiedzę i powinien znaleźć takich potencjalnych pracodawców dla swojej grupy docelowej, którzy będą spełniali podane wymogi.

Zastępca Przewodniczącego Podkomitetu Monitorującego, Pani Mirosława Kwiatek zaproponowała na chwilę obecną pozostawienie omawianego kryterium w aktualnym brzmieniu. Zmiany mogą być proponowane do jesieni. Jest to kryterium ogólnokrajowe. Podsumowała, że w sytuacji, gdy jest niewiele środków a wsparcie jest kierowane do osób, którym jest najtrudniej, należy zapewnić im zatrudnienie w ramach umowy o pracę.

Następnie, Pani Mirosława Kwiatek oddała głos Pani Aleksandrze Kilanowskiej, która przedstawiła poziom realizacji wskaźników oraz wstępne założenia *Planu działania na rok 2012 dla Priorytetu VII PO KL*. (Prezentacja stanowi Załącznik nr 7 do protokołu)

Pani Barbara Dziubak, nawiązując do wcześniejszej dyskusji dot. możliwości przesunięcia alokacji z Działania 7.1 do Działania 7.2, poinformowała, że została przygotowana analiza dostępnych środków. Wynika z niej, że – najprawdopodobniej - środki w ramach Poddziałania 7.1.3 zostaną wykorzystane, w Poddziałaniu 7.1.2 jest to możliwe, natomiast środki przeznaczone dla OPS w ramach Poddziałania 7.1.1 pozostaną w dużym stopniu niewykorzystane.

Pan Piotr Klag (DOPS) zaznaczył, że problem z wykorzystaniem środków przeznaczonych na projekty systemowe dla Ośrodków Pomocy Społecznej występuje w wielu województwach.

Pani Małgorzata Malec powiedziała, że na fakt, iż Ośrodki Pomocy Społecznej nie realizują projektów wpływ ma wiele czynników. Dodała, że w 2010 roku ROEFS trzykrotnie prowadził rozmowy z OPS-ami. Wynika z nich, że bez wsparcia samorządu czy dodatkowych pomieszczeń w wielu małych Ośrodkach, gdzie pracują 2 osoby, nie ma możliwości realizacji projektu ani zatrudnienia dodatkowej osoby. Dodała, że zna OPS-y, które biorą udział w konkursach, np. w ramach Poddziałania 7.2.1.

Pani Teresa Markiewicz powiedziała, że DWUP zamierza prowadzić indywidualne rozmowy z podmiotami, które dotychczas nie przystąpiły do realizacji projektu systemowego.

Pani Mirosława Kwiatek zaznaczyła, że ważne jest zdiagnozowanie przyczyny i podjęcie działań w celu wyeliminowania powodów nierealizowania projektów. Zaproponowała dyskusję na temat istniejących możliwości dla takiego rozwiązania.

Pan Mariusz Kołodziej przychylił się do wypowiedzi Pani Małgorzaty Malec. Podkreślił, że ROEFS prowadził rozmowy z wójtami, burmistrzami, prezydentami. Z uzyskanych informacji wynika,

że problemem jest brak formalnych możliwości realizacji projektu. Podkreślił, że wsparcie w ramach Priorytetu VII jest bardzo potrzebne i mogłoby być realizowane przez np. organizacje pozarządowe, wybrane w trybie konkursowym.

Zastępca Przewodniczącego Podkomitetu Pani Mirosława Kwiatek odpowiedziała, dodała, że niewykorzystane środki w ramach Poddziałania 7.1.1 to również niezaspokojone potrzeby. Zaproponowała podjęcie wszystkich możliwych rozwiązań, by zachęcić jak największą ilość OPS-ów do realizacji projektów. Zaznaczyła, że ważna byłaby tu pomoc ROEFS-ów.

Nawiązując do rozmów prowadzonych przez RO EFS z OPS, Pani Anna Bugalska poprosiła o przybliżenie rodzaju tych trudności.

Pan Mariusz Kołodziej powiedział, że problemem niespełnianie warunku dot. ilości zatrudnionych pracowników (problem ten już został rozwiązany), ograniczenia lokalowe.

Pani Małgorzata Malec dodała, że nie wszystkie gminy spełniają kryteria merytoryczne, organizacyjne i finansowe (np.: nie posiadają Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych).

Pan Mariusz Kołodziej powiedział, że oczywiście nie należy zaprzestawać działań zachęcających OPS-y do realizacji projektów w ramach Poddziałania 7.1.1, ale w związku z tym, że wykorzystanie całej alokacji na to Poddziałanie jest niemożliwe, należy także pomyśleć o przeniesieniu ich, tak aby zostały spożytkowane.

Pani Mirosława Kwiatek odpowiedziała, że IP będzie prowadzić rozmowy z Instytucją Zarządzającą, a reprezentującą IZ Pani Anna Bugalska dodała, że znaczne oszczędności w Działaniu 7.1 – w różnym stopniu – dotyczą również innych województw.

Na pytanie Pani Anny Bugajskiej dotyczące przystępowania i odstępowania Ośrodków Pomocy Społecznej od realizacji projektu systemowego w 2011 roku odpowiedziała Pani Teresa Markiewicz, Wicedyrektor DWUP. Powiedziała, że nie posiada dokładnych danych, ale można powiedzieć, że ta ilość Ośrodków, które przystępują i tych, które odstępują bilansuje się. Dodała, że odstępowanie od realizacji projektu związane jest ze zmieniającymi się władzami w gminach i brakiem możliwości wniesienia wkładu własnego.

Pan Piotr Majchrzak powiedział, że dla zagospodarowania 30 mln zł na projekty systemowe w ramach Poddziałania 7.1.1 kluczowe jest zdiagnozowanie zjawiska hamującego wydatkowanie środków, czy jest to zjawisko wspólne dla wszystkich.

Pani Justyna Bujak (Dolnośląski Urząd Wojewódzki) zaproponowała zorganizowanie spotkania tych beneficjentów, którzy odnieśli sukces w realizacji projektów z tymi, którzy nie realizują jeszcze projektów.

Pani Teresa Markiewicz odpowiedziała, że DWUP planuje zaprosić przedstawicieli OPS-ów, które nie uczestniczyły dotychczas w projekcie systemowym, pokazać im możliwości korzystania z pomocy

i dobre praktyki. Rozmowy będą prowadzone nie tylko z pracownikami czy dyrektorami OPS, ale również z władzami lokalnymi. Dodała, że pracownicy IP2 są gotowi pomagać Ośrodkom Pomocy Społecznej na każdym etapie przygotowania i realizacji projektu.

Pani Mirosława Kwiatek dodała, że spotkanie mogłoby być skierowane też do tych Ośrodków, które odstąpiły od realizacji projektu.

Pan Mariusz Kołodziej przypomniał, że w 2010 roku ROEFS-y prowadził takie rozmowy i posiadają informacje na temat powodów nieprzystąpienia do projektów przez OPS-y na terenie ich działania, Zasugerował, aby zamiast organizować kolejne ogólne spotkanie o dobrych i złych praktykach ponownie przeprowadzić rozmowy z dyrektorami i kierownikami Ośrodków oraz z wójtami i burmistrzami. W ten sposób można sprawdzić konkretnie, które władze i dlaczego nie chcą, by dany OPS przystąpił do projektu i znaleźć rozwiązania dla konkretnych przypadków.

Pani Natalia Rudolf-Niewójt (Polska Izba Firm Szkoleniowych) stwierdziła, że być może istnieje wspólna przyczyna braku udziału w projektach przez 41 OPS. Zasugerowała, że jednostki samorządu terytorialnego intensywnie pozyskują środki unijne. Często wymaga to wniesienia wkładu własnego i prowadzi do powstawania zadłużenia, a tym samym uniemożliwia branie udziału kolejnych przedsiębiorstwach.

Zauważając, że chodzi o 30 mln zł, Pan Marcin Kowalski wniósł postulat, by na następnym Posiedzeniu Podkomitetu Monitorującego została podana informacja zwrotna dotycząca podjętych działań w celu zniwelowania problemu.

Pani Mirosława Kwiatek zapewniła, że zostaną podjęte działania. Zapewniła również, że Urząd Marszałkowski jako Instytucja Pośrednicząca podejmie rozmowy z Instytucją Zarządzającą odnośnie kwoty 77 mln zł, która mimo podjęcia zaplanowanych działań, nie zostanie wykorzystana w trybie systemowym przez OPS.

Pani Anna Bugalska pozytywnie zaopiniowała kryteria zaproponowane dla konkursu w ramach Poddziałania 7.2.2. Zapytała o termin zakończenia realizacji projektu określony w kryteriach dostępu dla Poddziałania 7.2.1 oraz Poddziałania 7.2.2.

Pani Mirosława Kwiatek odpowiedziała, że biorąc pod uwagę zbliżający się koniec okresu programowania, potrzebny jest czas na rozliczenie projektów i sprawdzenie ich trwałości. Dodała, że ma nadzieję, iż właśnie to kryterium sprawi, że projektodawcami będą podmioty, które będą w stanie zachować trwałość projektu i kontynuować działania po jego zakończeniu.

Pan Marcin Kołodziej odniósł się do podziału alokacji. Zauważył, że wspierane są dwie grupy: po pierwsze - osoby niepełnosprawne, po drugie - Centra i Kluby Integracji Społecznej oraz Zakłady Aktywizacji Zawodowej. Większość środków zostanie przeznaczona na wspieranie ośrodków, a wsparcie powinno być mocniej skierowane do osób niepełnosprawnych. Stwierdził, że ciężko jest zrekrutować osoby wykluczone społecznie, natomiast osoby niepełnosprawne, np.: niewidome czy chorujące na schizofrenię, bardzo chętnie wzięłyby udział w projektach. Zaproponował następujący

podział alokacji: 6 mln zł dla CIS'ów, KIS'ów i ZAZ'ów, a 11 mln zł na projekty wspierające osoby niepełnosprawne.

Pani Barbara Dziubak odpowiedziała, że 11 mln zł w zaproponowanych *Planach działania* stanowi ogólną alokację w ramach Poddziałania 7.2.1, nie zaś wsparcie skierowane do CIS, KIZ, ZAZ. Zaznaczyła, że w przypadku kiedy projektodawca zakłada realizację pierwszej formy wsparcia, czyli grupą docelową projektu są CIS-y, KIZ-y, ZAZ-y, wówczas może wykorzystać przyznane dofinansowanie wyłącznie na wsparcie istniejących ośrodków, chyba że działania przewidziane w projekcie dotyczą terenu, na którym jest uzasadnione utworzenie nowego ośrodka. Zaznaczyła, że kwestia alokacji pozostaje do dyskusji.

Pan Mariusz Kołodziej powiedział, że osoby wykluczone społecznie mogą otrzymywać wsparcie w ramach OPS. Natomiast osoby niepełnosprawne są chętne do udziału w projektach, ale nie mają takiej możliwości.

Pani Aleksandra Kilanowska powiedziała, że w ramach Priorytetu VII, w odróżnieniu do np.: Priorytetu VI, alokacja została przewidziana również na rok 2013. Zwiększenie alokacji na rok 2012 jest możliwe kosztem środków pozostałych na rok 2013. Pani Aleksandra Kilanowska zapytała zebranych o opinię.

Pani Barbara Dziubak dodała, że argumentem przemawiającym za proponowanym zwiększeniem alokacji na rok 2012 jest przełożenie się tego faktu na czas trwania projektów. Dzięki temu dana grupa docelowa będzie objęta pomocą przez dłuższy okres. Poinformowała, że w ramach Działania 7.2 oraz Działania 7.3 pozostała kwota alokacji wynosi ok. 49 mln zł na lata 2012-2013. Może ona zostać wykorzystana w Działaniu 7.2. W celu wsparcia OPS, IP planuje przeznaczyć cztery pule po 2 mln zł, co stanowi łącznie 8 mln zł, by zapewnić ich działanie do końca 2014 roku. Ok. 10 mln zł IP planuje przeznaczyć na spółdzielnie socjalne, 5 mln zł w roku 2012 oraz 5 mln zł w roku 2013. Pozostałe 31 mln zł stanowi środki przewidziane do wykorzystania w ramach Poddziałania 7.2.1: na wyodrębnione konkursy dla osób niepełnosprawnych oraz na szeroko rozumiane wsparcie w zakresie Poddziałania 7.2.1. Jeżeli IP zdecyduje nie zostawiać środków na projekty na rok 2013, wówczas cała kwota może zostać wykorzystana w roku 2012. Pani Barbara Dziubak postawiła pytanie odnośnie proporcji przeznaczenia i podziału omawianych środków.

Prowadząca Pani Mirosława Kwiatek podsumowała, że pierwszą propozycją IP było wykorzystanie całej pozostałej alokacji w roku 2012, co zostało zaznaczone już na poprzednim posiedzeniu Podkomitetu Monitorującego. Rok 2012 będzie ostatnim, kiedy zostaną przeprowadzone konkursy, natomiast w roku 2013 konkursy będą ogłoszone tylko w ramach tych Działań i Poddziałań, dla których pozostaną niewykorzystane środki.

Pan Piotr Klag zapytał, czy w ramach Działania 7.1 istnieje możliwość zwiększania kwoty dla OPS w roku 2013. Dodał, że pojawiła się możliwość, by w ramach projektu systemowego ROPS realizowały studia podyplomowe dla pracowników socjalnych. DOPS przeprowadził badania ankietowe wśród instytucji pomocy integracji społecznej w celu określenia zapotrzebowania na nowe, nierealizowane dotychczas działania podnoszenia kwalifikacji kadr instytucji pomocy integracji społecznej. Ankietę

wypełniło ok. 50% instytucji w woj. dolnośląskim. Specjalizacją zarówno I jak i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego zainteresowanych jest po ponad 100 osób, natomiast studiami podyplomowymi - ponad 400 osób. Dodał, że studia podyplomowe w ramach Priorytetu I nie będą w przyszłych latach organizowane. Ze względu na wykazane ogromne zainteresowanie respondentów, Pan Piotr Kłag wyraził propozycję przeprowadzenia tego typu wsparcia w województwie dolnośląskim. Zaznaczył, że instytucje pomocy społecznej przeznaczają niewielkie kwoty na kształcenie własnych pracowników.

Pani Mirosława Kwiatek zapytała, czy w sytuacji dofinansowania studiów dla pracowników OPS-ów, Ośrodki te będą przystępowały do realizacji projektów systemowych. Zapytała też ilu pracowników pochodzi z OPS, które nie realizują projektów oraz czy w sytuacji przesunięcia środków z innych Poddziałań, jednostki te zapewnią 10% wkładu własnego. Gdyby samorządy lokalne dołożyły 10% do kształcenia swojej kadry, co miałyby przełożenie na aktywność w realizacji projektów systemowych, IP jest w stanie prowadzić dyskusję nad przedstawioną propozycją.

Pan Piotr Kłag uważa, że istnieje duża szansa na zapewnienie 10% wkładu własnego ze strony samorządów lokalnych przy 90% dofinansowania.

Zapewnił, że w przypadku zrealizowania projektu efekt będzie widoczny, ale po pewnym czasie, nie od chwili podjęcia przez pracowników OPS studiów.

Pani Anna Bugalska zasugerowała, by w ramach Poddziałańia 7.2.1 utworzona została wyodrębniona pula, przeznaczona dla 41 gmin, które nie realizują projektów systemowych, również na konkretny powiat, jeżeli zajdzie taka potrzeba lub też wprowadzenie odpowiedniego kryterium strategicznego w ramach Poddziałańia 7.2.1.

Pan Mariusz Kołodziej dodał, że łatwiej jest realizować projekty OPS w ramach Poddziałańia 7.2.1 niż w Poddziałańiu 7.1.1.

Pani Mirosława Kwiatek powiedziała, że stosowanie odrębnej puli środków miało miejsce przy wyłanianiu ROEFS-ów w każdym z subregionów. Na etapie składania wniosków projektodawcy byli zobowiązani do określenia, na terenie którego z subregionów deklarują utworzenie ośrodka. IP planuje podobne działanie dotyczące instytucji otoczenia sektora ekonomii społecznej. Określone zostały cztery subregiony, w każdym zaplanowane jest utworzenie jednego ośrodka otoczenia ekonomii społecznej. Od instytucji aplikującej o dofinansowanie IP wymaga określenia, na rzecz którego z subregionów planuje prowadzić instytucję wspierającą ekonomię społeczną oraz zobowiązania, że po zakończeniu realizacji projektu podmiot będzie prowadził działalność przez okres dwóch lat od zakończenia realizacji projektu. IP chce wesprzeć i ugruntować funkcjonowanie jednej takiej instytucji w każdym z subregionów.

Pani Anna Bugalska w odniesieniu do zaprezentowanej mapy OPS nieuczestniczących w realizacji projektu zasugerowała, że warto wyodrębnić pulę środków i zorganizować konkursy mające na celu wsparcie tych ośrodków. Zadała pytanie dotyczące zaproponowanego kryterium dostępu nr 4 dla Poddziałańia 7.1.3, zakładające „(...) zapoczątkowanie prowadzenia działań informacyjno-

promocyjnych oraz doradczych co najmniej kwartał przed terminem zakończenia naboru wniosków o dofinansowanie”. Poddała w wątpliwość, czy istnieje na tyle precyzyjnie ustalony termin naboru wniosków, by kryterium to mogło zostać spełnione.

Pani Barbara Dziubak powiedziała, że byłyby to działania skierowane na nabór wniosków na 2013 rok.

Następnie, Pani Anna Bugalska powiedziała, że IZ rekomendowała wykorzystywanie cross-finansingu na potrzeby osób niepełnosprawnych. Poddała w wątpliwość sens zapisu kryterium dostępu nr 8 dla Poddziałania 7.2.1, określające, że: „Minimum 50% środków w ramach cross-finansingu jest przeznaczane na zakup środków trwałych i/lub adaptacje infrastruktury ułatwiających osobom niepełnosprawnym dostęp do udziału w projekcie, w przypadku gdy projekt przewiduje udział tej grupy docelowej oraz zastosowanie zasady cross-finansingu”. Być może wśród uczestników projektu osoby niepełnosprawne będą stanowiły znikomą liczbę, a koszty zakupu środków trwałych i/lub adaptacje infrastruktury wyniosą znacznie mniej niż narzucona wartość 50% w ramach cross-finansingu.

Pani Barbara Dziubak odpowiedziała, że kryterium to było długo dyskutowane przy zeszłorocznych *Planach działania*. Często projektami wspierającymi osoby niepełnosprawne zajmują się wyspecjalizowane w tego typu przedsięwzięciach instytucje. Wówczas zastosowanie wskazanej kwoty może być zbędne ze względu na już istniejącą infrastrukturę.

Pani Barbara Dziubak powiedziała, że kryterium dostępu nr 8 w ramach Poddziałania 7.2.1 zostało już wprowadzone w roku 2011. Zapytała, w jaki sposób kryterium to było spełniane w projektach, czy było naturalne czy wymuszające.

Pani Małgorzata Malec zasugerowała, że na etapie pisania wniosku projektodawcy zaznaczali przeznaczenie 50% cross-finansingu na zakładany cel, ale nie wiadomo, czy ma to odzwierciedlenie w rzeczywistości.

Pani Mirosława Kwiatek zaznaczyła, że podczas konstruowania wniosku projektodawca jest zobowiązany konkretnie wskazać, na co przeznaczy przyznane środki.

Pani Anna Bugalska dodała, że kryterium to powinno być wskazówką dla projektodawców, by pomyśleli o potrzebach osób niepełnosprawnych. Wyraziła jednak wątpliwość, czy jest do końca uzasadnione.

Pan Mariusz Kołodziej zapytał o kryterium dostępu nr 5 w ramach Poddziałania 7.2.1.

Pani Barbara Dziubak odpowiedziała, że kryterium to ma zastosowanie wyłącznie do pierwszego typu operacji możliwych do realizacji w projektach z zakresu Poddziałania 7.2.1.

Pani Małgorzata Malec zapytała o planowany do ogłoszenia drugi konkurs w ramach Poddziałania 7.2.2 oraz o zapisy dot. spółdzielni specjalnych.

Pani Aleksandra Kilanowska odpowiedziała, że konkurs A.2 jest to konkurs planowany w ramach wyodrębnionych pul dla poszczególnych subregionów w Poddziałaniu 7.2.2, o ile dla danego subregionu nie zostanie wyłoniony podmiot w pierwszym konkursie.

Pani Barbara Dziubak dodała, że wsparcie dla spółdzielni socjalnych, to konkurs A.3. IP analizowała okresy realizacji projektów już wyłonionych. Stąd wynika wprowadzenie kryterium dostępu nr 6 w ramach Poddziałania 7.2.2, określającego czas realizacji projektu. Wynika z tego, że OWES wyłoniony w nowym konkursie musi sprawnie podjąć swoje działania. W sytuacji, kiedy w trybie konkursowym w którymś z subregionów nie dojdzie do wyłonienia OWES w pierwszym okresie, wówczas powtórzenie konkursu dla danego subregionu musi nastąpić w bardzo krótkim czasie, by zminimalizować lukę czasową, w której OWES na danym terenie nie będzie funkcjonował, by zachować ciągłość wsparcia w subregionie.

Pani Mirosława Kwiatek dodała, że zaznaczone w kryterium dostępu nr 6 dla Poddziałania 7.2.2 terminy oznaczają datę realizacji projektu, nie funkcjonowania OWES. Wyraziła nadzieję, że do konkursu przystąpią już istniejące i dość prężnie działające OWES-y.

Pani Aleksandra Kilanowska zadała pytanie podsumowujące dyskusję na temat podziału alokacji. Poprosiła o opinię, czy całość środków powinna zostać przeznaczona na konkursy w roku 2012, natomiast w roku 2013 konkursy będą ogłaszane, o ile pozostaną nierozdysponowane środki, czy podzielić dostępną alokację na dwa konkursy organizowane w dwóch latach oraz wnioskować o zwiększenie alokacji w przypadku, gdy na liście rankingowej znajdzie się wiele projektów rekomendowanych do dofinansowania. Zapytała również o sposób podziału środków pomiędzy konkurs ogólny i skierowany do osób niepełnosprawnych.

Pani Teresa Markiewicz zapytała, czy można założyć rozwiązanie, że w przypadku zwiększonej alokacji na konkursy w 2011 r. beneficjent będzie musiał deklarować, że okres dofinansowania jego projektu rozpocznie się w styczniu 2012 r. Z drugiej strony pozostaje wykorzystany w znacznym stopniu poziom alokacji. Dodała, że jest wiele projektów, które ze względu na znikomą różnicę punktową – 0,5 pkt – nie otrzymują dofinansowania.

Pan Mariusz Kołodziej zapytał, czy nie ma możliwości w Poddziałaniu 7.2.1, podobnie jak w Działaniu 6.1, określenia regionów, które wymagają większego wsparcia. Pozwoliłoby to uniknąć przekazania dużej części alokacji na teren Wrocławia czy Wałbrzycha.

Pani Mirosława Kwiatek oznajmiła, że nie popiera dofinansowania w regionach, gdzie jest koncentracja realizowanego wsparcia projektowego. Zaznaczyła, że należy zbierać argumenty uzasadniające objęcie wsparciem terenów, do których nie było ono kierowane, gdzie są tzw. „białe plamy”, a przekazanie dofinansowania przysłuży się rozwiązaniu problemu. Tylko argumenty broniące interesu społecznego przemówią do IP, IZ, a podjęte działania nie wzbudzą wątpliwości ze strony Komisji Europejskiej czy opinii publicznej.

Pani Anna Bugalska zaznaczyła, że na rok konieczne będzie wygospodarowanie środków na realizację nowego Poddziałania, wspierające osoby niepełnosprawne, które zostanie wprowadzone po przeglądzie śródkresowym PO KL.

Pani Barbara Dziubak nawiązała do wcześniejszej propozycji Pani Anny Bugalskiej, dotyczącej wyodrębnienia środków przeznaczonych na wsparcie terenów, nieobjętych dotychczas aktywną działalnością OPS, a co za tym idzie - pomocą. Zaprezentowała mapę realizowanych projektów w ramach Poddziałania 7.2.1 w poszczególnych regionach. (Mapy Projektów – miejsca realizacji projektów w województwie dolnośląskim w ramach poszczególnych Działań/Poddziałań (stan na dzień 31.05.2011 r.) stanowi Załącznik nr 8 do protokołu). Pani Barbara Dziubak dodała, że rozmowa dotyczy kwoty rzędu 30 mln zł. 20 mln zł planuje się przeznaczyć na konkurs ogólny, uwzględniający wydzielone obszary geograficzne jako obszar pochodzenia uczestnika projektu oraz 10 mln zł na konkurs obejmujący osoby niepełnosprawne.

Pani Mirosława Kwiatek zapytała, czy zebrani wyrażają zgodę na taki podział środków.

Pani Anna Bugalska zasugerowała dokładne przeanalizowanie liczby osób niepełnosprawnych, by adekwatnie dostosować wysokość skierowanego do nich wsparcia.

Pani Barbara Dziubak zapytała o merytoryczną koncepcję proponowanego wsparcia w ewentualnie wyodrębnionym Działaniu/Poddziałaniu. Zapytała, czy będzie ono na wzór Poddziałania 7.2.1.

Pani Anna Bugalska odpowiedziała, że Działanie/Poddziałanie powstanie na wzór Poddziałania 7.2.1. IZ konsultowała formy wsparcia w ramach nowego Działania z PFRON-em, na którego sugestii z proponowanych przez IZ typów operacji usunięto wsparcie dla ZAZ. Dodała, że w tym Działaniu/Poddziałaniu raczej takiego wsparcia nie będzie. Nowe działanie będzie prawie w całości kalką Poddziałania 7.2.1.

Pani Mirosława Kwiatek powitała uczestników X Posiedzenia Podkomitetu Monitorującego w drugim dniu spotkania. Zapowiedziała przedstawienie prezentacji pt.: „Priorytet VIII PO KL – wskaźniki i poziom ich realizacji oraz wstępne założenia do Planu działania na rok 2012”. Prezentację poprowadziła Pani Marcelina Hałada, pracownik Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

(Prezentacja stanowi Załącznik nr 9 do protokołu).

Omawiając przedstawione dane, Pani Mirosława Kwiatek wyjaśniła, że pozostałe do wykorzystania 20% alokacji przeznaczonej na Poddziałanie 8.1.1 zostanie przeznaczona wyłącznie na osiągnięcie wskaźnika: „Liczba przedsiębiorstw, które zostały objęte wsparciem w zakresie projektów szkoleniowych (projekty o charakterze regionalnym), którego realizacja na dzień 31 grudnia 2011 r. ukształtuje się na poziomie 41%. Wszystkie pozostałe zostały osiągnięte lub też będą niemożliwe do realizacji w omawianym Poddziałaniu po zmianach w Programie wynikających z przeglądu śródkresowego. Możliwe będzie wspieranie jedynie mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (projekty z pomocą publiczną). Zostanie natomiast wycofana forma wsparcia skierowana do dorosłych

osób pracujących, chcących podnieść swoje kwalifikacje poza godzinami pracy (zmiany w Programie wynikające z przeglądu śródkresowego).

Pan Marcin Kowalski powiedział, że w ubiegłych latach podczas spotkań Grupy Roboczej pojawiła się obawa, czy uda się osiągnąć omawiany wskaźnik. Członkowie zastanawiali się nad zmianą proporcji przyznanych alokacji.

Pani Barbara Dziubak powiedziała, że IP od początku spodziewała się problemów w realizacji ww. wskaźnika. Wynikało to z niedużej różnicy wartości docelowej liczby pracujących osób i liczby przedsiębiorstw. IP wraz z IP2 sygnalizowały, że w praktyce musiałyby to być jedna osoba z jednej firmy przez cały okres programowania, by możliwe było zrealizowanie wskaźników w miarę na równym poziomie. Jeśli natomiast z jednego przedsiębiorstwa obejmowanych jest wsparciem od kilku do kilkuset osób, to przedsiębiorstwo jest tylko raz wykazane w sprawozdaniu. Pani Barbara Dziubak dodała, że każda firma, instytucja jest wliczona do wskaźnika tylko raz. Oznacza to również, że wsparcie konkursowe powinno być sprofilowane w taki sposób, by trafiło do przedsiębiorstw nieobjętych dotychczas działaniami projektowymi z pomocą publiczną, szkoleniową czy doradczą w ramach Poddziałania 8.1.1, gdyż w innym wypadku nie będzie to miało przełożenia na wzrost poziomu wskaźnika.

Pan Marcin Kowalski dodał, że podobna sytuacja dotyczy branży hotelarskiej i turystycznej.

Pani Natalia Rudolf-Niewójt poparła Pana Marcina Kowalskiego. Powiedziała, że do branży hotelarskiej i turystycznej skierowane zostało wsparcie w ogromnym zakresie. Zasugerowała kryterium ograniczające możliwość korzystania tych branż z dotacji.

Pani Mirosława Kwiatek odpowiedziała, że na pewno istnieją takie instytucje z wymienionej branży, które nie korzystały dotychczas ze wsparcia EFS i jednak mocne kryterium strategiczne, preferujące te przedsiębiorstwa, pozwoli osiągnąć zakładany cel.

Pani Barbara Dziubak dodała, że zostało zaproponowane w *Planach działania* kryterium dostępu, zakładające udział w grupie docelowej przedsiębiorstw i jego pracowników, które dotychczas nie korzystały z dofinansowania szkoleń w ramach PO KL. Zaznaczyła również, że IP doprecyzowała omawiane kryterium i zakłada wykluczenie z możliwości uzyskania dotacji przedsiębiorstw, które korzystały ze wsparcia objętego zasadami pomocy publicznej w ramach projektów szkoleniowych i doradczych PO KL. Nie chodzi jednak o pracowników danych przedsiębiorstw, którzy z własnej inicjatywy wzięli udział w szkoleniu, lecz o przedsiębiorstwo.

Pani Natalia Rudolf-Niewójt stwierdziła, że faworyzowanie projektów, w których wskazane są konkretne przedsiębiorstwa spowoduje, że przyznane środki zostaną wykorzystane na wsparcie w mniejszej skali niż w przypadku zrealizowania projektu otwartego. Bez wskazania konkretnego, zamkniętego katalogu przedsiębiorców, wsparcie otrzymałoby więcej przedsiębiorstw. Projektodawcy, na etapie realizacji projektu, mogliby weryfikować i wybierać z całego rynku przedsiębiorstwa, które nie korzystały ze wsparcia w ramach PO KL.

Pani Iwona Bihun (Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy) dodała, że najlepiej realizowane są projekty skierowane do konkretnych przedsiębiorców. Obejmują one najczęściej 1-3 firm. Ich realizacja przebiega w sposób klarowny – wiadomo, do kogo są skierowane, w odpowiedzi na jakie potrzeby. Dodała, że w dużych firmach z branży turystycznej, szczególnie z ubiegłorocznych projektów typu C zakładających pomoc publiczną na działania związane z EURO 2012, tj. rozwój turystyki, hotelarstwa, beneficjenci wycofują się. Nie są w stanie w ramach projektów otwartych zrekrutować grupy docelowej, przez co zrywają umowy. Zaznaczyła, że najlepsze są projekty skierowane do konkretnego odbiorcy, będące odpowiedzią na konkretnie zbadane potrzeby.

Pani Barbara Dziubak dodała, że rozmowa dotyczy struktury gospodarki. Większość firm zalicza się do grupy mikro- oraz małych przedsiębiorstw. Ciężko jest napisać projekt zamknięty do małych firm. Nawiązując do rekomendacji przygotowanej w ramach projektu współpracy ponadregionalnej w obszarze adaptacyjności zastanawiała się też, na ile możliwe byłoby zastosowanie w Poddziałaniu 8.1.1. operatorów wsparcia szkoleniowego. Pozwoliłoby to na zminimalizowanie kosztów zarządzania przy maksymalizowaniu wartości wskaźnika i realizowaniu projektów dostosowanych do potrzeb konkretnych, nazwanych firm, którymi byłyby jednocześnie mikroprzedsiębiorstwa. Poprosiła Panią Irenę Nowak o przybliżenie wspomnianej koncepcji.

Pani Irena Nowak przedstawiła wniosek ze spotkania studyjnego w ramach ponadregionalnej sieci współpracy, które odbyło się w maju. Partnerzy zaproponowali, by projekty skierowane do przedsiębiorstw, realizować w ramach Poddziałania 8.1.1 na wzór projektu szybkiego reagowania. W drodze konkursu zakłada się wyłonienie operatora, który będzie realizował projekty szkoleniowe na zlecenie mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw i które będą przedstawiały swoje zapotrzebowania.

Pani Barbara Dziubak podkreśliła, że zarządzany byłby tylko jeden projekt (oszczędność kosztów zarządzania), natomiast firmy zgłaszałyby zapotrzebowanie na przeprowadzenie danego szkolenia dla wskazanych pracowników.

Pan Marcin Kowalski poruszył kwestię diagnozowania potrzeb przedsiębiorstwa oraz tematów szkoleń.

Pani Barbara Dziubak zaznaczyła, że małe firmy miałyby łatwiejszy dostęp do szkoleń, które zarazem będą dostosowane do odczuwanych przez nie potrzeb. De facto byłyby to szkolenia zamknięte. Każda firma, która wzięła udział w projekcie, skorzystała ze szkolenia zgodnego ze swoją indywidualną potrzebą. Nastąpiłoby wykorzystanie pomocy publicznej przez mikro- i małe przedsiębiorstwa, które nie mają szans na stworzenie samodzielnego projektu.

Pani Joanna Godrecka-Bareau (Komisja Europejska) powiedziała, że organizacje pracodawców mogłyby mieć większy udział w diagnozowaniu potrzeb i organizacji szkoleń dla mikro- i małych firm. Dodała, że w wyniku dyskusji o funduszu szkoleniowym, zostałby on przeniesiony z Priorytetu VIII do II.

Pani Mirosława Kwiatek powiedziała, że, pomysł zaproponowany przez partnerów sieci współpracy ponadregionalnej jest dyskutowany w kontekście dokumentów programowych i wymaga konsultacji z IZ.

Pani Anna Bugajska powiedziała, że w tej chwili nie jest w stanie określić stanowiska IZ.

Następnie wywiązała się dyskusja na temat przygotowania budżetu takiego projektu i oceny adekwatności i racjonalności założonych kosztów. Zastanawiano się nad możliwością realizacji takiego projektu w trybie konkursowym i systemowym.

Odnosząc się do prezentacji, Pani Irena Nowak zapytała o docelową liczbę partnerstw lokalnych.

Pani Marcelina Hałada odpowiedziała, że wsparciem objęto 16 partnerstw, zakładany wskaźnik został osiągnięty. Pani Barbara Dziubak dodała, że wskaźnik ten został zrealizowany w ramach Poddziałania 8.1.3. oraz 8.1.2.

Pan Marcin Kowalski zadał pytanie dotyczące wskazanej w *Planach działania* alokacji przeznaczonej na Poddziałanie 8.1.1. w wysokości 30 mln zł.

Pani Barbara Dziubak odpowiedziała, że podana kwota jest kwotą minimalną. Alokacja na lata 2007-13 jest wyrażona w euro. W zależności od przyjętego kursu euro kwota ta jest różna - w ramach Poddziałania 8.1.1. może wynieść 30-60 mln zł. Dodała, że wahania kursu euro podczas certyfikowania również mają wpływ na to, ile środków w przeliczeniu na złotówki zostanie wydatkowane.

Pan Marcin Kowalski zapytał o możliwość przesunięcia środków w celu zwiększenia alokacji tegorocznego konkursu. Z informacji uzyskanych w DWUP wynika, że w odpowiedzi na konkurs wpłynęło ponad 230 wniosków. W związku z tym, wiele projektów rekomendowanych do dofinansowania nie otrzyma środków. Zaproponował przesunięcie części środków z lat kolejnych, na rok 2011, tym bardziej, że kryterium dostępu nr 3 dla Poddziałania 8.1.1 narzuca zakończenie realizacji projektu najpóźniej w dniu 31 grudnia 2014 r., co byłoby niewygodne dla projektów wyłonionych w konkursie ogłoszonym w roku 2013.

Pani Mirosława Kwiatek odpowiedziała, że w przypadku ogłaszania konkursu w roku 2013 termin podany w kryterium dostępu nr 3 w ramach Poddziałania 8.1.1 uległby przesunięciu do połowy 2015r.

Pani Anna Tutak dodała, że w skali regionu, omawiana kwota 30-60 mln zł będzie dość dużym zastrzykiem gotówki do skonsumowania w dość krótkim czasie. Wyraziła obawę wystąpienia nasycenia rynku, analogicznie do branży hotelarskiej i gastronomicznej. Stąd pojawiła się prośba o przesunięcie środków na realizację rekomendowanych projektów w bieżącym konkursie z pomocą publiczną. Zwróciła uwagę na dysproporcję środków przeznaczanych na konkurs w kolejnych latach.

Pani Mirosława Kwiatek powiedziała, że istnieje możliwość przesunięcia części alokacji na rok bieżący (nadkontraktacja), jeśli do dofinansowania rekomendowane będą dobre, wysoko ocenione projekty.

Pan Marcin Kowalski podał przykład tegorocznego Działania 6.2, w którym zabrakło środków na dofinansowanie wszystkich wysoko ocenionych projektów.

Pani Mirosława Kwiatek odpowiedziała, że w tym przypadku problemem będzie jedynie limit wydatków przypadający na bieżący rok. Decyzja o dofinansowaniu będzie mogła zostać podjęta, a umowy podpisane, natomiast refundacja poniesionych w tym roku kosztów przez realizatora nastąpi po 1 stycznia przyszłego roku, bądź też zastosowane zostanie przesunięcie terminu rozpoczęcia realizacji projektu tak, by pierwsza transza była przekazana po 1 stycznia 2012 r.

Pani Iwona Bihun poprosiła o przeniesienie zapisu zawartego przy alokacji: „...na projekty skierowane wyłącznie do MŚP” do kryterium dostępu.

Pani Barbara Dziubak odpowiedziała, że zapis ten wynika z tego, że w Poddziałaniu 8.1.1, w konkursie ogólnym pierwotnie została wyodrębniona pula środków przeznaczona dla MŚP. W związku ze zmianą zakresu wsparcia, zapowiedziała poszerzenie kryterium dostępu nr 8 w ramach ww. Poddziałania, mówiącego o grupie docelowej. Kryterium to powinno brzmieć „Grupę docelową projektu stanowi wyłącznie mikro-, małe, średnie przedsiębiorstwo/przedsiębiorstwa i jego/ich pracownicy, przy czym przedsiębiorstwo nie korzystało dotąd z dofinansowania szkoleń lub doradztwa objętych zasadami pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”.

Pan Marcin Kowalski zasugerował doprecyzowanie kryterium dostępu nr 4 w ramach Poddziałania 8.1.1, analogicznie jak ma to miejsce w innych województwach. Bardziej czytelny powinien być zapis zakładający posiadanie jednostki organizacyjnej na terenie województwa dolnośląskiego.

Pani Iwona Bihun dodała, że przeprowadzając obecnie ocenę formalną w ramach konkursu, beneficjenci, by sprostać temu kryterium, wpisują we wniosku różne informacje np.: o miejscu zamieszkania i nauki pracowników.

Pani Barbara Dziubak podsumowała, że kryterium to można skrócić do brzmienia: „Projekt skierowany jest do przedsiębiorców i ich pracowników z obszaru Dolnego Śląska (podmiotów posiadających jednostkę organizacyjną na obszarze województwa dolnośląskiego)”. Dodała, że kryterium wraz z pominiętym zapisem: „...w przypadku osób fizycznych uczą się, pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa dolnośląskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego” pochodzi z grupy kryteriów administracyjno-technicznych, miały pozostać jednolite dla całego kraju. Każda część proponowanego do pominięcia zapisu odnosi się do innego z Priorytetów. Zawarcie treści dotyczących uczestników pracujących się i uczących w jednym kryterium było mylące dla beneficjentów.

Pani Iwona Bihun zasugerowała, że w takim wypadku można zawrzeć odpowiedni zapis w dokumentacji konkursowej. Powiedziała też, że tak skonstruowane kryterium utrudnia bezbłędne przeprowadzenie oceny formalnej i powoduje odrzucanie projektów. Beneficjenci są przyzwyczajeni

do wskazywania miejsca zamieszkania czy nauki, ale zapominają dodać, że firma jest z Dolnego Śląska. Wtedy wniosek zostaje odrzucony na etapie oceny formalnej, kryterium nie zostaje spełnione ze względu na punkt 3.2 wniosku o dofinansowanie.

Pani Anna Bugalska zobowiązała się zgłosić przedstawione uzasadnienie Kierownictwu Departamentu oraz Opiekunowi Priorytetu VIII i VI w IZ.

Następnie Pan Marcin Kowalski przeszedł do omawiania kryterium dostępu nr 6 w ramach Poddziałania 8.1.1: „Udział w projekcie kończy się dokumentem potwierdzającym uzyskanie konkretnych kwalifikacji”. Poprosił o doprecyzowanie, gdyż kryterium to według niego budziło wiele kontrowersji.

Pani Barbara Dziubak odpowiedziała, że ww. kryterium jest zmienioną wersją kryterium dotyczącego przyznawania w projektach powszechnie uznawanych certyfikatów. W poprzednich latach kryterium dotyczące certyfikatów nie było wprowadzane do *Planów działania*, ponieważ problemem było dokładne określenie, czym jest dokument potwierdzający uzyskanie konkretnych kwalifikacji czy też „powszechnie uznawany certyfikat”. W tym roku IP zawarła to kryterium w zmienionym brzmieniu, sposób jego rozumienia pozostaje jednak do przedyskutowania. Intencja IZ przy zaleceniach do *Planów działania* była następująca: celem nie jest otrzymanie przez daną osobę zaświadczenia uczestnictwa w szkoleniu trwającym daną liczbę godzin na konkretny temat. Dokument taki ma potwierdzać nie tylko uczestnictwo pracownika w szkoleniu, ale też zdanie egzaminu kończącego oraz podniesienie jego kwalifikacji zawodowych. Zaznaczyła, że ma wątpliwości, czym jest „powszechnie uznawany certyfikat”.

Pan Jan Kamiński stwierdził, że sprawa ta jest niezwykle skomplikowana. W Rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania zdefiniowanych jest ponad 8 tys. zawodów. Drugie rozporządzenie (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego) dotyczy zawodów szkolnych, definiując ich ok. 200. W celu uzyskania tytułu zawodowego z zawodu szkolnego należy zdać egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe w danym zawodzie. Ministerstwa mają swoje działy edukacyjne, dla każdego z zawodów określają uprawnienia. Certyfikaty niezbędne dla potwierdzenia tych uprawnień można zakwalifikować do grupy powszechnie uznawanych. Istnieje także Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 lutego 2006 r. w sprawie uzyskiwania i uzupełniania przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych. Wskazuje ono cztery formy: kurs, kurs zawodowy, seminarium, praktyka. Nie wymieniono w nim formy: „szkolenie”. Wiele osób wydaje certyfikaty, bazując na rozporządzeniu, które umożliwia wydawanie certyfikatów na drukach MEN, przy czym nie każdy, kto to robi jest upoważniony do wydawania certyfikatów na ww. drukach. By było to możliwe, należy spełnić określone warunki i uzyskać akredytację. Pracodawca z dużym zaufaniem traktuje zaświadczenia wydane na tychże drukach. Pozostałe rodzaje certyfikatów mogą zostać uznane, bądź też nie. Zaświadczenia powinny pochodzić zatem od ośrodków egzaminacyjnych określonego ministerstwa, placówki, posiadających akredytację.

Pani Iwona Bihun zapytała, jak należy podejść do omawianego zagadnienia podczas oceny formalnej, na podstawie którego punktu wniosku można zweryfikować spełnienie wskazanego kryterium dostępu.

Pani Barbara Dziubak dodała, że IP nie zawarła w kryterium zapisu dotyczącego powszechnie uznawanych certyfikatów ze względu na problem z precyzyjnym ich zdefiniowaniem. Uzyskany dokument powinien potwierdzać zdobycie konkretnych kwalifikacji.

Pan Marcin Kowalski wyraził obawę, czy za parę miesięcy nie zostanie wprowadzony inny system zdobywania kwalifikacji, co nie będzie spójne z zapisami *Planu działania*.

Pan Jan Kamiński dodał, że wyznaczenie kwalifikacji składających się na zawody ułatwi potwierdzanie ich zdobycia. Zazaczył, że określenie „powszechnie uznawane certyfikaty” jest niemożliwe do precyzyjnego określenia.

Pani Barbara Dziubak stwierdziła, że z tego powodu zawarcie omawianego kryterium w ubiegłorocznym *Planie działania* było negocjowane z IZ.

Pani Barbara Dziubak powiedziała, że dyskusja mylnie skierowana została w stronę powszechnie uznawanych certyfikatów. IP usunie z uzasadnienia kryterium dostępu nr 6 dla Poddziałania 8.1.1 zapis dotyczący powszechnie uznawanych certyfikatów, które nie są właściwym celem przedmiotem dyskusji. Podkreśliła ponownie, że udział w projekcie nie powinien kończyć się uzyskaniem zaświadczenia o uczestnictwie w szkoleniu, tylko egzaminem, ale IP nie wprowadza zapisów dotyczących powszechnie uznawanych certyfikatów.

Prowadząca Pani Mirosława Kwiatek doprecyzowała, że omawiane kryterium powinno zawierać zapis mówiący o dokumencie potwierdzającym uzyskanie konkretnych kwalifikacji zawodowych albo podniesieniem umiejętności zawodowych. Zmienione musi zostać uzasadnienie tegoż kryterium, należy wykreślić sformułowanie „uznawany powszechnie”. Pani Mirosława Kwiatek zaznaczyła, że z *Planu działania* musi jasno wynikać obowiązek zakończenia szkolenia podniesieniem wiedzy, umiejętności zawodowych.

Pani Anna Tutak zaproponowała zredagowanie kryterium w następujący sposób: „(...) szkolenie musi zakończyć się egzaminem, który potwierdza podniesienie kwalifikacji”.

Pan Jan Kamiński zgodził się z przedmówczyniami i powiedział, że celem udziału w projekcie nie jest zdobycie certyfikatu a uzyskanie lub doskonalenie umiejętności. Zasugerował, że zdobycie tych umiejętności potwierdza właściwa komisja egzaminacyjna. Na firmie szkoleniowej i wskazanej komisji powinna spoczywać odpowiedzialność weryfikacji i potwierdzenia podniesienia kwalifikacji. Zaproponował podpisywanie zaświadczeń przez komisje, nie zaś przez jedną osobę.

Pani Barbara Dziubak zaznaczyła, że może zdarzyć się sytuacja, w której pewna część zakwalifikowanych do szkolenia osób nie podniesie swoich kwalifikacji. Kryterium ma uświadomić organizatorowi szkolenia konieczność przeprowadzenia weryfikacji końcowej.

Pani Irena Nowak dodała, że ważny jest fakt przeprowadzenia egzaminu. Jego wynik nie zawsze będzie pozytywny.

Pani Mirosława Kwiatek powiedziała, że cel jest jasny i polega na wymuszeniu zmiany w ludziach. W przypadku Poddziałania 8.1.1 chodzi o podniesienie kwalifikacji osób, co musi zostać w jakiś sposób zmierzone. Realizator projektu musi czuć zobowiązanie przeprowadzenia szkolenia w taki sposób, by jego uczestnicy podnieśli swoje umiejętności. Zmiana poziomu kwalifikacji pracownika ma się przełożyć na rozwój gospodarczy i lepsze funkcjonowanie firm. IP nie może pozwolić sobie na brak tego kryterium. Zapewniła, że IP przeformułuje zaproponowane kryterium dostępu w oparciu o przedstawione uwagi.

Pan Marcin Kowalski zaproponował użycie w kryterium dostępu nr 6 w ramach Poddziałania 8.1.1 zapisu o kompetencjach zawodowych lub społecznych.

Pani Barbara Dziubak zanotowała zaproponowane kryterium dostępu w brzmieniu: „(...) szkolenie zakończy się egzaminem potwierdzającym zdobycie umiejętności i/lub kompetencji zawodowych”.

Następnie, Pani Joanna Godrecka-Bareau nawiązała do kryterium strategicznego nr 5 dla Poddziałania 8.1.1, które określa grupę docelową projektu. Zaproponowała, by przenieść je do kryterium dostępu. Dodała, że kryterium to odnosi się do problemu ogólnego. Jeżeli wniosek o dofinansowanie złoży małe przedsiębiorstwo, będzie ono w nim wskazane. Jeżeli projektodawcą będzie natomiast firma szkoleniowa, wówczas powinna ona być zobowiązana do przeprowadzenia badania, które wykaże przedsiębiorstwa zainteresowane wzięciem udziału w szkoleniach. Nie można dopuścić do sytuacji, kiedy będzie możliwość realizowania szkoleń bez przeprowadzenia diagnozy.

Pani Mirosława Kwiatek odpowiedziała, że Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w zatwierdzonym Programie wprowadziło zapis: „Szczególny nacisk zostanie położony na działania wspomagające przedsiębiorstwa w diagnozowaniu potrzeb szkoleniowych, doboru właściwych instrumentów, właściwej tematyki i formy szkolenia do specyfiki i możliwości organizacyjno-finansowych tych podmiotów”. Nie jest on na chwilę obecną uwzględniony w kryteriach dostępu.

Powracając do wypracowanego w ramach projektu współpracy ponadregionalnej pomysłu, Pan Marcin Kowalski wskazał, że sam pomysł jest ciekawy i rozwiązuje w pewien sposób problem polegający na tym, że mikro-, małe przedsiębiorstwa – do których mają być kierowane te projekty - nie mają kompetencji diagnozowania potrzeb szkoleniowych.

Pani Natalia Rudolf-Niewójt odpowiedziała, że obowiązek wskazywania we wniosku o dofinansowanie mikro- i małych przedsiębiorstw z nazwy wiąże się ze znalezieniem i porozumieniem z kilkunastoma firmami. Przedsiębiorcy zobowiązani byłiby do wskazania pracowników, podpisania listu intencyjnego oraz wywiązania się z realizacji szkolenia przez wszystkich wskazanych. Należy uwzględnić przypadki, w których w okresie od złożenia wniosku do rozpoczęcia realizacji projektu dana firma zniknie z rynku, ulegnie przekształceniu. Jest to problem projektodawcy, który zobowiązał się do przeszkolenia pracowników danych przedsiębiorstw.

Pani Mirosława Kwiatek dodała, że byłoby to szczególnym problemem w sytuacji przeniesienia tego kryterium do kryterium dostępu.

Pani Barbara Dziubak przypomniała 3 proponowane rozwiązania. Pierwszym jest pozostawienie omawianego kryterium strategicznego. Drugim – zlikwidowanie i rozważenie, na ile jest możliwość realizacji tego wsparcia przez operatora, które pomoże w osiągnięciu celu, by każde z mikro-przedsiębiorstw sformułowało swoje potrzeby i przystąpiło do operatora. Wówczas szkolenia będą dostosowane do zgłoszonych postulatów. Trzecia opcja wiąże się z przeniesieniem tego kryterium do kryteriów dostępu z jednoczesnym przeformułowaniem tak, by było to przedsiębiorstwo podane z nazwy we wniosku lub też przedsiębiorstwo nie zostanie wskazane, ale beneficjent przeprowadzi diagnozę potrzeb w momencie zgłoszenia się firmy. Będzie to analogiczne do operatora. Zasugerowała, że być może zmiany w SzOP idą w takim kierunku, by do projektów zgłaszały się firmy, wspólnie z operatorem wsparcia diagnozowały potrzebę i przeniosły na niego ciężar organizacyjny szkolenia. Jest to też oszczędność w zakresie kosztów zarządzania.

Pan Marcin Kowalski wskazał, że taka sytuacja ma miejsce w Poddziałaniu 2.1.1 gdzie firma szkoleniowa dla innego przedsiębiorstwa przygotowuje wniosek, składa go i realizuje szkolenia ponadregionalne. Jest to model współpracy, który nie został jeszcze zaadoptowany na poziomie regionu.

Pani Barbara Dziubak podsumowała zaprezentowany fragment raportu ze spotkania studyjnego w ramach projektu współpracy ponadregionalnej. Propozycja zakłada realizację projektu systemowego przez podmiot spoza sektora finansów publicznych, na obszarze województwa. Firmy, wspólnie z operatorem, przeprowadzają diagnozę potrzeb i na tej podstawie przygotowywane są szkolenia pod konkretne potrzeby.

(Innowacyjny projekt systemowy dotyczący wprowadzenia regrantingu w ramach Działania 8.1.2./8.1.1 na zasadzie bonu szkoleniowego - rekomendacje wypracowane w ramach sieci współpracy stanowi Załącznik nr 10 do protokołu).

Pani Anna Bugalska odpowiedziała, że przekaże informacje wraz z argumentami do kierownictwa Instytucji Zarządzającej. Dodała, że nie posiada szczegółowych informacji na temat planowanych po przeglądzie śródkresowym zmian w Szopie w zakresie Priorytetu VIII.

Pani Barbara Dziubak powiedziała, że w zależności od stanowiska IZ omawiane kryterium strategiczne zostałyby w efekcie przeniesione do kryteriów dostępu, w obecnej bądź zmienionej formie. Byłyby to podmioty wskazane we wniosku lub firmy mniejsze, które bez wskazywania ich we wniosku, zgłaszałyby się do projektu w celu diagnozy luki kompetencyjnej i przeprowadzenia odpowiednich szkoleń. Zapytała również zebranych o opinię na temat kryterium strategicznego nr 4 dla Poddziałania 8.1.1 i jego zastosowania w tegorocznych konkursach.

Pani Teresa Markiewicz odpowiedziała, że ocena projektów trwa, a więc nie ma jeszcze pełnych danych. Na etapie oceny formalnej nie stwierdzono występowania tej komplementarności.

Pani Natalia Rudolf-Niewójt zaznaczyła, że przedsiębiorcy przekonani do korzyści płynących z podniesienia kompetencji pracowników zapewne już otrzymali dofinansowanie. Pozostałe firmy należą do grupy mniej uświadomionych, ewentualnie nowopowstałych podmiotów. Zasugerowała, że od właścicieli tych mikro- i małych przedsiębiorstw oczekuje się zrozumienia, jak ważne jest rozwijanie kompetencji pracowników firmy ze środków PO KL oraz zdiagnozowanie potrzeb szkoleniowych. Oczekiwana jest bardzo wysoka świadomość od kogoś, kto być może należy do wąskiego marginesu firm, które nie myślały dotychczas o rozwoju swoich pracowników i nie uczestniczyły w projektach PO KL. Zapytała, czy wprowadzenie kryterium dostępu kierującego wsparciem wyłącznie do firm, które jeszcze nie korzystały ze wsparcia z PO KL, nie będzie miało negatywnego wpływu na realizację wskaźnika.

Pani Mirosława Kwiatek zaznaczyła, że to nie dane przedsiębiorstwo ma zbadać swoje potrzeby, lecz beneficjent ma zaplanować takie działanie w projekcie, w ramach którego wspólnie zostanie ustalone, w jakim zakresie należy przeszkolić daną liczbę osób, by sytuacja przełożyła się to na poprawę funkcjonowania firmy.

Pan Marcin Kowalski zapytał, czy diagnoza potrzeb szkoleniowych zostanie uwzględniona w katalogu kosztów kwalifikowanych.

Pani Mirosława Kwiatek odpowiedziała, że tak. Ma to stanowić m.in. treść projektu.

Pani Barbara Dziubak zaproponowała dyskusję nad kryterium dostępu nr 7 w ramach Poddziałania 8.1.1: „Pierwszeństwo podczas rekrutacji mają osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997 nr 123 poz. 776, z poz. zm.). W przypadku gdy pracodawca, u którego wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi co najmniej 6%, zobowiązany jest on do objęcia wsparciem szkoleniowym 100% osób niepełnosprawnych zatrudnionych w jego przedsiębiorstwie”.

Pani Iwona Bihun zgłosiła wątpliwości dotyczące drugiej części kryterium.

Pani Barbara Dziubak powiedziała, że IP nie widziała zbytnio innej możliwości określenia, szczególnie w kryterium dostępu, niż zaproponowanie limitu procentowego zgodnie z Ustawą. W przypadku ustalenia wartości na wyższym poziomie (niż ustawowe 6%) mógłby pojawić się problem ze znalezieniem wskazanej grupy. Kryterium zostało sformułowane w sposób „miękki”. Jeśli operator wsparcia, czyli organizator szkolenia prowadzi rekrutację, nie ustali listy uczestników na podstawie kolejności zgłoszeń. Rekrutacja odbywać się będzie w określonych ramach czasowych, a w pierwszej kolejności będą brane pod uwagę kandydatury osób niepełnosprawnych.

Pani Teresa Markiewicz zaznaczyła, że warunkiem będzie to, iż dane szkolenie dotyczy osób niepełnosprawnych.

Pan Mariusz Kołodziej podkreślił pozytywny aspekt kryterium. Pracodawca zobowiązany jest wziąć pod uwagę pracowników niepełnosprawnych podczas delegowania osób do udziału w szkoleniu.

Zaznaczył, że należy przy tym uwzględnić indywidualne predyspozycje i możliwości udziału tych osób w szkoleniu z danego zakresu.

Pani Barbara Dziubak wyjaśniła założenie omawianego kryterium – jeśli osoba niepełnosprawna zgłosi chęć udziału w szkoleniu, ma mieć zagwarantowane pierwszeństwo.

Pani Natalia Rudolf-Niewójt wyraziła wątpliwość dotycząca wskazanej wartości 6% biorąc pod uwagę fakt, że dotyczy to mikro- i małych przedsiębiorstw.

Pani Mirosława Kwiatek powiedziała, że wskaźnik uczestnictwa osób niepełnosprawnych w szkoleniach jest niski. Stąd kryterium wymagające od przedsiębiorcy uwzględnienia tych osób w szkoleniach. Stwierdzenie, że osoba niepełnosprawna nie nadaje się do pracy na danym stanowisku jest dyskryminacją. Celem jest takie dostosowanie stanowiska pracy, by osoba niepełnosprawna mogła wykonywać na nim obowiązki.

Pani Barbara Dziubak dodała, że kryterium dostępu nr 7 dla Poddziałania 8.1.1 ma zastosowanie, o ile tematyka szkolenia dotyczy osób niepełnosprawnych.

Pani Mirosława Kwiatek zaproponowała doprecyzowanie kryterium dostępu nr 7 w ramach Poddziałania 8.1.1 poprzez uzupełnienie zapisu: „Pierwszeństwo podczas rekrutacji na dane szkolenie...”, by uwidocznić tematyczność szkoleń.

Pani Anna Tutak zaproponowała usunięcie drugiego zdania z kryterium dostępu nr 7 w ramach Poddziałania 8.1.1. Podkreśliła, że już pierwsze zdanie ma decydujące znaczenie dla udziału osób niepełnosprawnych w szkoleniu.

Pani Mirosława Kwiatek dodała, że do projektów w ramach Poddziałania 8.1.1 to pracodawca kieruje osoby na szkolenia i to on bada potrzeby.

Pani Anna Bugalska zaproponowała usunięcie z kryterium zapisu odnoszącego się do ustawy.

Pani Teresa Markiewicz odpowiedziała, że można zastosować szersze podejście do osób niepełnosprawnych, ale wtedy będzie to niesprawdzalne. Jedynym dokumentem będzie oświadczenie. Ustawa pozwala określić stopień niepełnosprawności danej osoby.

Pani Barbara Dziubak powiedziała, że określanie stopnia niepełnosprawności wiąże się z przetwarzaniem danych wrażliwych, do czego IP nie ma uprawnień. W przypadku kryteriów określających procentowy udział osób niepełnosprawnych w grupie objętej wsparciem, beneficjent musi udowodnić ich niepełnosprawność za pomocą chociażby imiennych oświadczeń, które z kolei podlegają przetwarzaniu danych wrażliwych. Pani Barbara Dziubak zapytała, czy nie będzie stanowiło to problemu w sytuacji delegowania pracownika, gdyż podawane są nie dane osobowe a pracownicze.

Anna Tutak dodała, że na szkolenie kieruje pracodawca, będący w posiadaniu odpowiednich danych pracownika. Nie są to szkolenia dla osób zgłaszających się samodzielnie.

Pani Anna Tutak zadała pytanie dotyczące kryterium dostępu nr 8 dla Poddziałania 8.1.1: „Grupę docelową stanowi wyłącznie przedsiębiorstwo/przedsiębiorstwa i jego/ich pracownicy, nie korzystające dotąd z dofinansowania szkoleń w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”. Nawiązała do wcześniejszej rozmowy stwierdzającej, że to przedsiębiorstwo nie może otrzymać wcześniej dofinansowania w ramach PO KL. Zastosowanie „i pracownik” sugeruje, że udział pojedynczego pracownika w projektach PO KL dyskwalifikuje całe przedsiębiorstwo z możliwości otrzymania wsparcia w Poddziałaniu 8.1.1.

Pani Barbara Dziubak odpowiedziała, że kryterium zostanie doprecyzowane. Zgodnie z SZOP, grupą docelową są przedsiębiorstwa i ich pracownicy. Przedstawiła proponowane doprecyzowanie kryterium dostępu nr 8 w ramach Poddziałania 8.1.1: „Grupę docelową stanowi wyłącznie mikro-, małe, średnie przedsiębiorstwo bądź przedsiębiorstwa i jego/ich pracownicy, przy czym przedsiębiorstwo nie korzystało dotąd z dofinansowania szkoleń lub doradztwa w ramach PO KL”.

Pan Marcin Kowalski zauważył, że w przedsiębiorstwach występuje duża rotacja kadry. Zapis ów nie bierze takiej sytuacji po uwagę.

Pani Mirosława Kwiatek odpowiedziała, że w roku 2012 IP kieruje działania tylko do tych, którzy nie mieli styczności z PO KL. Jeśli grupa ta będzie niewielka, zostaną ogłoszone konkursy ze zmienionym kryterium w roku 2013. Te przedsiębiorstwa, które skorzystały w niewielkim stopniu, będą mogły otrzymać wsparcie ponownie.

Pan Marcin Kowalski zapytał, czy chodzi o przedsiębiorstwa, które nie korzystały ze szkoleń objętych pomocą publiczną w ramach Priorytetu II i VIII. Poprosił o doprecyzowanie zapisów.

Pani Natalia Rudolf-Niewójt zapytała, czy IP widzi możliwość, w jaki sposób projektodawca może to zweryfikować niezależnie od oświadczenia złożonego przez przedsiębiorstwa.

Pani Barbara Dziubak odpowiedziała, że taką możliwość ma IZ na etapie analizy PEFS z całego kraju.

Pani Mirosława Kwiatek dodała, że bazą jest oświadczenie przedsiębiorcy. Jeżeli poświadczy on nieprawdę, to on, nie beneficjent, będzie zobowiązany zwrócić środki.

Pani Natalia Rudolf-Niewójt zapytała o sytuację, gdy firma prowadzi oddziały czy filie w innych województwach, które otrzymały wsparcie w ramach Priorytetu VIII PO KL.

Pani Mirosława Kwiatek zauważyła, że firma nie może nie wiedzieć, że skorzystała z pomocy publicznej. Składane są oświadczenia, określające wysokość otrzymanej pomocy publicznej, dostarczane są informacje na temat wielkości przekazanego wsparcia w ramach konkretnego projektu.

Pani Marcelina Hałada zaproponowała przedyskutowanie kryterium strategicznego nr 1 dla Poddziałania 8.1.1: „Projekt w 70% obejmuje szkolenie lub doradztwo z następujących zakresów: zakresu gospodarki niskoemisyjnej, gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów, i/lub; tworzenia procedur/programów szkoleń i polityki rozwoju pracowników, i/lub; tworzenia programów zarządzania wiekiem lub różnorodnością w firmie (programy CSR: społeczna odpowiedzialność biznesu)”. Wyjaśniła, że wskazane 70% dotyczy kosztów działań merytorycznych.

Pani Iwona Bihun zaproponowała zrezygnowanie z podania wartości procentowych w zamian za obejmowanie wymienionych 3 zakresów w całości lub jednego z wymienionych modułów. Wtedy projekt nie będzie dotyczył innych, niewymienionych zakresów.

Pani Barbara Dziubak dodała, że IP nie chciała dawać punktów strategicznych za to, że projektodawca robi projekt na przeszkolenie pracowników z jednego zakresu, a oprócz tego uwzględni w niewielkim stopniu szkolenie z gospodarki niskoemisyjnej i w ten sposób zyska dodatkowe punkty.

Pani Iwona Bihun zaproponowała, żeby projekt obejmował w całości wymienione moduły.

Pani Mirosława Kwiatek zapytała zebranych o decyzję, czy zapis powinien zostać zmieniony i brzmieć: „Projekt obejmuje wyłącznie szkolenie lub doradztwo z następujących zakresów: (...)”

Pani Irena Nowak zapytała, czy w dalszym ciągu będą wymienione w kryterium strategicznym nr 3 w ramach Poddziałania 8.1.1 branże hotelarskie i gastronomiczne. Poinformowała, że w związku z obecną sytuacją na rynku – nastąpiło nasycenie - dochodzi do rozwiązywania umów.

Pani Mirosława Kwiatek zaproponowała usunięcie części zapisu: „hotele i restauracje, usługi związane z działalnością uzdrowiskową, turystyką”.

Następnie, Pan Marcin Kowalski zapytał, czy kryterium strategicznego nr 4 dla Poddziałania 8.1.1: „Projekt jest komplementarny z działaniami finansowanymi przez EFRR: szkolenia realizowane w powiązaniu z projektami o charakterze infrastrukturalnym i/lub szkolenia realizowane jako uzupełnienie dla indywidualnych projektów kluczowych, realizowanych w różnych programach EFRR”, nie jest zapisem martwym.

Pani Mirosława Kwiatek odpowiedziała, że nie jest to kryterium dostępu. Biorąc pod uwagę, że spełnia ono funkcję edukacyjną - powinno pozostać.

Pan Marcin Kowalski dodał, że kryterium strategiczne nr 5 w ramach Poddziałania 8.1.1 jest do przedyskutowania na etapie Grupy Roboczej.

Pani Iwona Bihun odniosła się do kryterium strategicznego nr 4 w ramach Poddziałania 8.1.2 dla 4 typu operacji – doradztwo i szkolenia dla przedsiębiorców wspomagające proces zmiany profilu działalności. Zapytała, czy zmiana profilu działalności przedsiębiorstwa ma iść w kierunku dostosowania do dłuższego zatrudnienia osób w wieku 50-64 lata.

Pani Barbara Dziubak zapowiedziała usunięcie tego kryterium.

Pan Andrzej Otręba zapytał o Poddziałanie 8.1.3, które nie zostało zawarte w *Planach działania* na rok 2012. Zawnioskował o środki w granicach 1 mln zł na rozwój dialogu partnerskiego.

Pani Irena Nowak dodała, że wskaźniki wykazujące 16 partnerstw zostały zsumowane z Poddziałania 8.1.2 dla Poddziałania 8.1.3, dlatego też zostało wykazane przekroczenie wskaźników.

Pani Mirosława Kwiatek przyjęła wniosek oraz zapowiedziała jego przeanalizowanie.

Pan Andrzej Otręba podkreślił, że są to niewielkie pieniądze, ale mające ogromne znaczenie dla partnerów społecznych.

Prowadząca Pani Mirosława Kwiatek zapowiedziała prezentację pt.: „Priorytet IX PO KL – wskaźniki i poziom ich realizacji oraz wstępne założenia do Planu działania na rok 2012”. Prezentację przedstawiła Pani Katarzyna Barycza, pracownik Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

(Prezentacja stanowi Załącznik nr 11 do niniejszego protokołu).

Pani Barbara Dziubak zaznaczyła, że stopień osiągnięcia wskaźnika w ramach Działania 9.4 dot. kształcenia nauczycieli na obszarach wiejskich oraz nauczycieli kształcenia zawodowego jest obecnie niezadowolający. W związku z tym, w roku obecnym zostało wprowadzone kryterium dostępu nr 2, dopuszczające wyłącznie krótkie formy szkolenia nauczycieli, skierowane tylko do dwóch wymienionych podgrup. Sprofilowanie konkursu przyniosło najprawdopodobniej jednostronne efekty. Zakładając, że szacunek dot. wyników konkursu z bieżącego roku jest właściwy, jest szansa na osiągnięcie wskaźnika i celu w zakresie pomocy nauczycielom kształcenia zawodowego. Wyzwaniem jest nadal podnoszenie kwalifikacji nauczycieli z obszarów wiejskich. Do realizacji pozostał jeszcze wskaźnik dotyczący nauczycieli z obszarów wiejskich, natomiast środki w ramach tego Działania zostały praktycznie wyczerpane. Jeżeli zostaną zakontraktowane tegoroczne projekty ponadnarodowe z zakresu IX Priorytetu, będzie miała miejsce nadkontraktacja w Działaniu 9.4. W tej sytuacji, wspieranie nauczycieli z obszarów wiejskich Dolnego Śląska będzie wymagało przesunięcia środków z innych Działań.

Pan Mariusz Kołodziej zapytał, czy w 2011 roku konkurs w ramach Działania 9.3 zostanie ponownie ogłoszony.

Pani Barbara Dziubak odpowiedziała, że w konkursie w ramach Działania 9.3 wydatkowane zostało 5 z dostępnych 15 mln zł oraz że planowane jest powtórzenie konkursu w trzecim kwartale 2011 r. Dodała, że w ramach Działania 9.3 są dostępne środki na lata 2012 i 2013, zaś stopień zakontraktowania środków jest na niskim poziomie. Zaznaczyła, że obecna koncepcja IZ mimo przejścia formy wsparcia z Poddziałania 8.1.1 do Działania 9.3, nie przewiduje przesuwania środków pomiędzy Priorytetami.

Pani Mirosława Kwiatek dodała, że pomimo zlikwidowania tzw. "małych grantów" w Priorytecie VI i VII wsparcie to będzie realizowane w Działaniu 9.5, ale tu alokacja również prawdopodobnie nie zostanie zwiększona.

Pani Barbara Dziubak dodała, że z Działania 9.5 są wykorzystywane środki na finansowanie projektów innowacyjnych. Ewentualna nadkontrakatacja w Działaniu 9.4 w roku bieżącym również była planowana do pokrycia z tego Działania. W zależności od postawionych wskaźników i zakładanych form wsparcia w Działaniu 9.5 oraz od struktury i nałożonych wskaźników w Działaniu 9.3 IP podejmie decyzje dotyczące przesuwania kwot pomiędzy Działaniami. Dostępna kwota w Poddziałaniu 9.1.1 jest adekwatna do zakładanych wydatków. Możliwe jest zwiększenie przez IŻ wartości alokacji dla tego Poddziałania. Jeżeli w ramach Poddziałania 9.1.2 zainwestowane w projekt „Indywidualizacja nauczania i wychowania uczniów z klas I-III” środki zostaną przesunięte z Priorytetu III, będzie możliwość przeznaczenia tej kwoty na programy rozwojowe szkół – Poddziałanie 9.1.2.

Prowadząca Pani Mirosława Kwiatek zaznaczyła, że w Poddziałaniu 9.1.2 cele nie zostały jeszcze osiągnięte, zatem przesunięcie środków z tego Poddziałania nie będzie możliwe. Dodała, że otrzymana z Ministerstwa kwota do wykorzystania w Poddziałaniu 9.1.1, nie będzie wysoka (w granicach 4-4,5 mln zł.).

Pan Mariusz Kołodziej skierował pytanie do Pana Jana Kamińskiego, przedstawiciela Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Przedstawił założenie wspierania dwóch grup docelowych uczniów: osoby niepełnosprawne oraz osoby z obszarów wiejskich. Zapytał, czy uczniowie z obszarów wiejskich uczą się głównie na obszarach wiejskich czy miejskich.

Pan Jan Kamiński odpowiedział, że większość z nich uczy się na obszarach miejskich.

Pani Barbara Dziubak podkreśliła, że w ramach Poddziałania 9.1.2 mają być realizowane programy rozwojowe szkoły, powodujące trwałą zmianę w ofercie szkoły. Nacisk jest zatem położony na szkołę jako instytucję i uczniów, którzy w niej są a nie poszczególnych uczniów. Jest to trudne do zrealizowania, nie ma możliwości określenia, że program rozwojowy szkoły będzie wspierał wyłącznie uczniów niepełnosprawnych.

Pan Jan Kamiński zwrócił uwagę na zmiany demograficzne i związane z tym zwalnianie nauczycieli. Zadał pytanie, czy PO KL może wyjść naprzeciw sytuacji. Dodał, że problem stanowi też niechęć młodych ludzi do nauki, szczególnie w szkołach zawodowych, Zwrócił też uwagę na to, że finansowanie szkół jest bardzo dużym obciążeniem dla budżetów JST.

Pan Mariusz Kołodziej powiedział, że Działanie 9.4 umożliwia przekwalifikowanie nauczycieli kształcenia ogólnego na nauczycieli kształcenia osób dorosłych, zatem warto wesprzeć to Działanie.

Pani Barbara Dziubak powiedziała, że wsparcie nauczycieli mogłoby polegać na rozszerzeniu czy zmianie kompetencji w zawodzie nauczyciela.

Pani Agnieszka Nowopolska-Szczygłewska dodała, że może być to nauczyciel praktycznej nauki zawodu.

Pan Jan Kamiński przedstawił listę najbardziej zagrożonych specjalizacji: nauczyciele wf, geografii, chemii, biologii. Pozostaną nauczyciele matematyki, języka polskiego i nauczyciele kształcenia zawodowego, spośród których 90% stanowią emeryci, nie są zainteresowani doksztalcaniem się.

Pani Anna Tutak nawiązała do kryterium strategicznego nr 3 dla Poddziałania 9.1.1: „Projekt jest realizowany na terenie powiatów o najniższym stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej na terenie województwa tj.: milickiego, trzebnickiego, polkowickiego, legnickiego, kamiennogórskiego, złotoryjskiego i jaworskiego”. Powiedziała, że inne województwa umieszczają taki zapis w kryterium dostępu. Dodała, że problemem dla biednych gmin może być zapewnienie utrzymania placówki po zakończeniu realizacji projektu przez okres nie krótszy niż czas trwania projektu (kryterium dostępu nr 6). Powiedziała, że jest to pewna sprzeczność. W gminach wiejskich brakuje przedszkoli ze względu na brak środków na ich utrzymanie.

Pani Mirosława Kwiatek odpowiedziała, że na chwilę obecną nie ma możliwości dofinansowania przedsięwzięć, które będą trwały tylko przez okres realizacji projektu. Muszą być to przedsięwzięcia trwałe, stąd zaproponowanie silnego kryterium strategicznego nr 3 dla Poddziałania 9.1.1, dającego możliwość pozyskania dodatkowych 20 punktów, które mogą przesądzić znacznie o miejscu na liście rankingowej.

Pani Anna Tutak wyraziła obawę, że gminy te nie przystąpią do konkursu. Zostaną zatem dofinansowane projekty z większych gmin, które będą w stanie utrzymać placówkę. Planowany do osiągnięcia efekt nie zostanie uzyskany. Zamieszczenie kryterium strategicznego nr 3 dla Poddziałania 9.1.1 jako kryterium dostępu zwiększa prawdopodobieństwo przystąpienia tych gmin do konkursu i realizowania projektów na ich terenie.

Pani Katarzyna Barycza powiedziała, że omawiane kryterium strategiczne nr 3 w ramach Poddziałania 9.1.1 zostało przedstawione w formie roboczej. IP przywołała na chwilę obecną obszar powiatu, a na dalszych etapach prac będą wskazane konkretne gminy o najniższym stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej.

Pani Anna Tutak powiedziała, że jeżeli dofinansowane zostaną gminy z niskim lub zerowym stopniem upowszechnienia edukacji przedszkolnej, niezbędne będzie odpowiednie przystosowanie sal. Będą zatem potrzebne środki na prowadzenie zajęć i doposażenie pomieszczeń. Projekty takie będą miały o wiele większą wartość.

Pani Małgorzata Malec powiedziała, że odsetek dzieci niepełnosprawnych w przedszkolach jest niski. Zasugerowała, by przenieść kryterium strategiczne nr 1 w Poddziałaniu 9.1.1: „W ramach grupy docelowej *dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat)* co najmniej 10% będą stanowiły dzieci niepełnosprawne oraz wsparcie w ramach projektu zostało dostosowane do ich specyficznych potrzeb” do kryterium dostępu.

Pani Mirosława Kwiatek zapytała zebranych o opinię na temat zastosowania kryterium dostępu dotyczącego dzieci niepełnosprawnych.

Pani Barbara Dziubak zapytała, czy w propozycji chodzi o tworzenie nowych placówek, a nie o wspieranie istniejących. Wskazała na kryterium dostępu nr 8 w Poddziałaniu 9.1.1: „W przypadku wsparcia istniejących przedszkoli (w tym również funkcjonujących innych form wychowania przedszkolnego) projektodawca może sfinansować w ramach projektu jedynie utworzenie nowych miejsc przedszkolnych”. Druga forma wsparcia została zatem bardzo zawężona, uniemożliwia dofinansowanie wsparcia dzieci już uczęszczających do placówki. Jeżeli udział dzieci niepełnosprawnych byłby zawarty w kryterium dostępu, może się również odnosić do tej drugiej formy wsparcia, nowe miejsca przedszkolne mogą być również tworzone dla dzieci niepełnosprawnych.

Pani Małgorzata Malec zaproponowała zwiększenie punktacji przyznawanej za spełnienie tego kryterium strategicznego.

Pani Barbara Dziubak przedstawiła propozycję przyznania 15 punktów za spełnienie kryterium strategicznego nr 1, 5 punktów za spełnienie kryterium strategicznego nr 2 oraz 20 punktów za spełnienie kryterium strategicznego nr 3 w ramach Poddziałania 9.1.1.

Pani Barbara Dziubak powiedziała, że na konkurs jest przeznaczony 10-15 mln zł. 20 dodatkowych punktów dla projektu będzie decydujące. Zgodziła się z tym Pani Joanna Godrecka-Bareau.

Pani Barbara Dziubak zauważyła, że przyznanie 20 – bardzo znaczących - punktów za spełnienie kryterium strategicznego spotka się z negatywnymi reakcjami projektodawców z innych gmin.

Pani Maria Lewandowska-Mika (Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych) powiedziała, że argumentem będzie zaznaczenie, iż inne województwa stosują to kryterium jako kryterium dostępu.

Pani Mirosława Kwiatek zapytała zebranych o stanowisko w tej kwestii. Większość zebranych była za utrzymaniem obecnego zapisu w PD.

Pani Anna Bugalska zasugerowała usunięcie kryterium dostępu nr 4 dla Poddziałania 9.1.1: „Liczba dzieci w projekcie, niekorzystających wcześniej z edukacji przedszkolnej, wynosi co najmniej 50% całkowitej liczby dzieci objętych projektem” z uwagi na to, że IZ dążyła do wsparcia obszarów, na których nie było dotychczas przedszkoli, a nie dzieci. Pani Mirosława Kwiatek zgodziła się z przedstawicielką IZ. Pani Barbara Dziubak dodała, że kryterium to stwarza problemy podczas oceny wniosków.

Pani Anna Bugalska nawiązała również do kryterium dostępu nr 5: „Projektodawca, który otrzymał wsparcie EFS na finansowanie danego przedszkola/innej formy wychowania przedszkolnego i aplikuje ponownie o wsparcie na finansowanie danego ośrodka, zobowiązany jest do wniesienia wkładu własnego w wysokości 15% wartości projektu. W przypadku, gdy projekt realizowany jest przez

jednostkę samorządu terytorialnego/jednostkę organizacyjną JST (lub w partnerstwie z JST/jednostką organizacyjną JST), zakłada wkład własny z budżetu JST. W przypadku, gdy projekt realizowany jest przez inne podmioty, zakłada wkład własny ze źródeł prywatnych”. Powiedziała, że wg IZ wniesienie wkładu własnego powinno dotyczyć wszystkich podmiotów, nie tylko tych, które korzystały już ze wsparcia EFS.

Pani Barbara Dziubak zaproponowała, by wniesienie wkładu własnego przez wszystkich dotyczyło 1 i 2 formy wsparcia.

Pani Mirosława Kwiatek wyjaśniła, że ideą jest wsparcie beneficjenta w 100% jeden raz. Jeśli następuje kontynuacja dofinansowania – wsparcie istniejącej placówki – wówczas beneficjent powinien wnieść wkład własny. Dodała, że IP wyraziła w *Planie działania* oczekiwanie zapewnienia trwałości przedszkoli.

Pani Barbara Dziubak dodała, że zalecenie IZ do *Planów działania* było takie, by wszyscy wnosili wkład własny w ramach Poddziałania 9.1.1.

Pani Anna Ogły podała przykład beneficjenta, który ma problem z utrzymaniem przedszkola po zakończeniu realizacji projektu. Gdyby rodzice od początku wnosili symboliczny wkład i czuli, że współpartycypują w tworzeniu tej placówki, poprzez przyzwyczajenie, zostałaby zagwarantowana trwałość przedszkola. W sytuacji, gdy projekt się kończy i od rodziców nagle wymaga się współuczestnictwa w kosztach, pojawia się kłopot i rezygnacja z udziału dzieci w edukacji przedszkolnej.

Pani Mirosława Kwiatek podsumowała, że IZ sugeruje wnoszenie wkładu własnego zarówno przy tworzeniu nowej, jak i wspieraniu istniejącej placówki.

Pan Mariusz Kołodziej zaproponował pozostawienie zapisu dotyczącego wkładu własnego przy kontynuowaniu wsparcia. Stwierdził, że przy aplikowaniu po raz pierwszy o środki na utworzenie nowej placówki nie powinno być obowiązku wnoszenia wkładu własnego. Zaznaczył, że byłaby to forma zachęty biorąc pod uwagę, że Beneficjent i tak będzie zobowiązany do zapewnienia trwałości przedszkola.

Pani Małgorzata Malec poparła stosowanie efektu zachęty.

Pan Marcin Bernat wyróżnił dwa rodzaje przedszkoli już istniejących: przedszkola ubiegające się ponownie o dofinansowanie oraz przedszkola funkcjonujące, po raz pierwszy wnioskujące o wsparcie w ramach EFS, które nie będą zobowiązane do wniesienia wkładu własnego, podobnie jak w przypadku tworzenia nowych placówek. Zaproponował zaznaczenie tej kwestii.

Pani Anna Bugalska odniosła się do drugiej części kryterium dostępu nr 5 dla Poddziałania 9.1.1. Do przeanalizowania pozostaje umieszczenie tego zapisu w treści kryterium bądź w treści jego uzasadnienia. Zaznaczyła, że w uzasadnieniu kryterium dostępu nr 7 powinny znaleźć się dane dotyczące poziomu upowszechnienia edukacji przedszkolnej na terenach wiejskich. W kryterium

strategicznym nr 1 w Poddziałaniu 9.1.1 IZ sugeruje zmianę podanego wieku przedszkolnego z 3-5 lat na 3-6 lat

Pani Agnieszka Nowopolska-Szczyglewska wskazała, że od przyszłego roku 6-latki będą uczęszczać do szkoły.

Pani Barbara Dziubak zapytała, czy zmiana wieku dzieci do 6. roku życia dotyczy dzieci niepełnosprawnych.

Pani Anna Bugalska dodała, że wiek dzieci niepełnosprawnych powinien być jeszcze bardziej poszerzony, gdyż dzieci niepełnosprawne w wieku powyżej 6 lat także uczęszczają do pałcówek przedszkolnych.

Pani Anna Bugalska zobowiązała się przekazać szczegółowe uwagi do IZ.

Pani Barbara Dziubak zasugerowała zmianę zapisu kryterium strategicznego nr 1: „W ramach grupy docelowej dzieci objętych projektem co najmniej 10% będą stanowiły dzieci niepełnosprawne”. Uzasadniła, że dzieci niepełnosprawne w przedszkolu niekoniecznie mieszczą się pod względem wieku w wyznaczonych ramach.

Pani Anna Bugalska poprosiła o wyjaśnienie kryterium dostępu nr 9 dla Poddziałania 9.1.1: „Projekt realizowany przez projektodawcę będącego organem prowadzącym dane przedszkole/inną formę wychowania przedszkolnego lub przez lokalne NGO”. Zapytała, czy jest ono niezbędne i czemu służy.

Pani Katarzyna Barycza odpowiedziała, że wprowadzenie tego kryterium miało na celu, by projektodawcą był organ prowadzący przedszkole, który utrzyma jego funkcjonowanie po zakończeniu realizacji projektu.

Pani Barbara Dziubak zaproponowała skróconą formę kryterium: „Projekt realizowany jest przez projektodawcę będącego organem prowadzącym dane przedszkole/inną formę wychowania przedszkolnego”. Wyraziła wątpliwość dotyczącą wskazania lokalnego NGO w tym kryterium. Zaznaczyła, że w sytuacji realizowania projektu przez projektodawcę, który jest organem prowadzącym, NGO może się w tym zawierać.

Pani Anna Bugalska wyraziła wątpliwość zastosowania w takim przypadku kryterium mówiącego o wkładzie własnym, wnoszonym przez JST.

Pani Barbara Dziubak powiedziała, że sformułowanie kryterium określającego, że projekt realizowany jest przez organ prowadzący lub NGO, wówczas projekt może złożyć NGO, niebędące organem prowadzącym. Dlaczego w tym przypadku wkład własny miałby być wnoszony przez organ prowadzący z budżetu JST bądź źródeł prywatnych, skoro nie bierze on udziału w projekcie. Zaproponowała usunięcie części zapisu: „lub przez lokalne NGO”. Dodała następnie, że zdarzały się projekty, które były realizowane przez organy prowadzące, niebędące lokalną JST. Przedszkole nie musi być prowadzone przez JST. Ponieważ nie były to podmioty lokalne a zewnętrzne, które robiły

„sieciovkę przedszkolną”, w chwili zakończenia realizacji projektu zamykały utworzone ze środków EFS przedszkola. IP chciała wprowadzić wymóg, by organ prowadzący był liderem projektu, ale by nie był to podmiot z zewnątrz.

Pani Mirosława Kwiatek zasugerowała przeformułowanie zapisu kryterium dostępu nr 9 w Poddziałaniu 9.1.1.

Pan Marcin Kołodziej dodał, że być może etap dwóch lat wyklucza tzw. sieciovki. Dodał, że niekoniecznie organ prowadzący musi być liderem lub partnerem z uwagi na to, że przedszkola były też zakładane w Działaniu 6.2. Wyraził wątpliwość dotyczącą zawężenia podmiotów do organizacji pozarządowych.

Pani Barbara Dziubak odpowiedziała, że nie musi być to organizacja pozarządowa, a podmiot lokalny.

Pani Małgorzata Malec zapytała o sytuację, w której będzie to firma z zewnątrz, ale zapewni funkcjonowanie przedszkola po zakończeniu okresu realizacji projektu.

Pani Mirosława Kwiatek zasugerowała usunięcie kryterium.

Pani Anna Bugajska nawiązała do kryterium dostępu nr 5 dla Poddziałania 9.1.2: „Projekt zakłada realizację co najmniej dwóch elementów programu rozwojowego każdej szkoły/placówki oświatowej objętej projektem, spośród elementów programów rozwojowych wskazanych w *Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL*”. Powiedziała, że jest to kryterium ogólne. Definicja programów rozwojowych mówi, że zawsze muszą być kompleksowe, co wynika z SZOP. Zaproponowała, by wskazać, że program rozwojowy powinien obejmować obligatoryjnie poradnictwo edukacyjno-zawodowe.

Pani Barbara Dziubak odpowiedziała, że IP co roku stosuje to kryterium. W definicji programu rozwojowego jest zaznaczone, iż odpowiada kompleksowo na zdiagnozowane potrzeby dydaktyczne, co w praktyce mogło się sprowadzać wyłącznie do zajęć pozalekcyjnych, a IP chciała tego uniknąć

Pani Mirosława Kwiatek powiedziała, że kompleksowość w projekcie często sprowadzała się do tego, że jeśli organ prowadzący szkoły miał realizować projekt w pięciu swoich szkołach, to w jednej szkole realizował kilka elementów, a w czterech pozostałych po jednym.

Pani Anna Bugajska przekazała, że IZ popiera kryterium dostępu nr 8 w Poddziałaniu 9.1.2: „W przypadku, gdy grupę docelową w projekcie stanowią szkoły i/lub placówki oświatowe prowadzące kształcenie ogólne, projekt jest skierowany do szkół i/lub placówek oświatowych z województwa dolnośląskiego, które nie są i nie będą objęte wsparciem w ramach projektu systemowego realizowanego przez Wydział Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego w ramach Poddziałania 9.1.2”. Zasugerowała usunięcie pierwszej części zdania, gdyż w tym Poddziałaniu realizowane jest tylko kształcenie ogólne. Zwróciła też uwagę na kryterium strategiczne nr 2 w Poddziałaniu 9.1.2: „Projekt przewiduje wsparcie dla szkolnego ośrodka kariery, który będzie uwzględniał w swojej działalności uwarunkowania lokalnego i regionalnego rynku pracy

poprzez włączanie w działalność ośrodka lokalnych pracodawców oraz będzie rozpoznawać lokalne branże. Ośrodek będzie również ukierunkowywał uczniów na kształcenie w zakresie nauk przyrodniczych, matematycznych oraz technicznych. Upowszechnienie usług poradnictwa w zakresie kariery edukacyjnej i zawodowej dotyczy zwłaszcza uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz uczniów zdolnych". Zasugerowała przeformułowanie kryterium, gdyż wspierane mają być szkoły, nie zaś szkolne ośrodki kariery. Mogą stanowić one element projektu, ale nie do nich jest bezpośrednio skierowane wsparcie. Dodała, że kryterium strategiczne nr 3 dla Poddziałania 9.1.2: „Projekt obejmuje łącznie realizację dodatkowych zajęć (pozalekcyjnych i pozaszkolnych) dla uczniów ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych w zakresie ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo-matematycznych” można usunąć, gdyż program rozwojowy obejmuje obligatoryjnie zajęcia ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych.

Pani Barbara Dziubak dodała, że dla IP ważne jest, by wszystkie zakresy tematycznie zostały objęte łącznie w ramach zajęć.

Pani Anna Bugalska poprosiła o uzasadnienie kryterium strategicznego nr 4 dla Poddziałania 9.1.2: „Projekt obejmuje dodatkowe zajęcia (pozalekcyjne i pozaszkolne) dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich zgodnie z opisem zawartym w *Zaleceniach parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE)*". IZ prosi o wyjaśnienie wyboru kompetencji społecznych i obywatelskich. Następnie Pani Anna Bugalska nawiązała do kryterium dostępu nr 2 w ramach Działania 9.4: „Projekt zakłada doskonalenie nauczycieli w krótkich formach trwających co najmniej 40 godzin szkoleniowych (z wyłączeniem studiów podyplomowych, studiów wyższych oraz programów przekwalifikowania nauczycieli szkolnych trwających dłużej niż 1 rok), a grupę docelową w projekcie stanowią wyłącznie nauczyciele na obszarach wiejskich, zatrudnieni na terenie województwa dolnośląskiego". IZ proponuje podzielić kryterium na dwie części: pierwszą, dot. krótkich form doskonalenia oraz drugą dot. grupy docelowej. IZ dodała komentarz do kryterium strategicznego nr 1 dla Działania 9.4: „Projekt jest komplementarny z inwestycjami zrealizowanymi bądź planowanymi do realizacji finansowanymi ze źródeł wspólnotowych innych niż Europejski Fundusz Społeczny". Wykorzystana powinna być infrastruktura komputerowo-informatyczna.

Po zakończonej dyskusji, Pani Mirosława Kwiatek zapowiedziała przeanalizowanie wniesionych uwag i oddała głos Pani Barbarze Dziubak, która omówiła przygotowany przez Instytucję Zarządzającą Harmonogram Prac nad *Planami działania na rok 2012* oraz plan Konsultacji Społecznych. (Harmonogram prac nad *Planami działania na rok 2012* stanowi Załącznik nr 6 do protokołu). Poinformowała, że pierwsza wersja *Planów działania* oraz zaproszenia do udziału w spotkaniach zostaną zamieszczone na stronie internetowej IP nie wcześniej niż 27 czerwca br. Spotkania planowane są zaś na 11-15 lipca.

Pani Maria Lewandowska-Mika zasugerowała połączenie dyskusji dotyczących dwóch Priorytetów.

Pani Barbara Dziubak poinformowała, że IP jest w trakcie opracowywania list mailingowych, służących do przeprowadzenia akcji informującej o konsultacjach społecznych, a także umożliwiających zgłaszanie uwag drogą mailową. Poprosiła zebranych o przekazanie w najbliższych

dniach kontaktów do instytucji, które warto zaprosić na ww. spotkania. Zachęciła do przeprowadzania w swoich środowiskach konsultacji na temat *Planów działania*, które zostaną udostępnione na stronie internetowej, do rozpowszechniania informacji o planowanych konsultacjach społecznych oraz zgłaszania propozycji terminów spotkań. Następnie zaproponowała konkretne terminy spotkań w ramach konsultacji społecznych: 11 lipca br. dla Priorytetu VI i VIII oraz 12 lipca br. - dla VII i IX Priorytetu. Poprosiła o przesłanie kontaktów do organizacji, które warto zaprosić na konsultacje. Spotkania miałyby formę otwartych posiedzeń Grup Roboczych PKM.

Prowadząca Pani Mirosława Kwiatek podziękowała za uczestnictwo w spotkaniu.

Zastępca Przewodniczącego PKM PO KL WD

Dyrektor
Europejskiego Funduszu Społecznego
Mirosława Kwiatek

Sporządziła:

Emilia Kaczmarek

Edyta Jewtuch

Dział Informacji, Promocji i Pomocy Technicznej

**LISTA ZAŁĄCZNIKÓW DO PROTOKOŁU Z X POSIEDZENIA PODKOMITETU MONITORUJĄCEGO PO KL
Z DNIA 16-17 CZERWCA 2011 R.**

1. Lista osób, które wzięły udział w Posiedzeniu podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki.
2. Prezentacja: Poziom kontraktacji i wydatkowania jako stopień wykorzystania alokacji 2007-2013 – stan danych na 31 maja 2011 r.
3. Prezentacja: Wyniki badań ewaluacyjnych zrealizowanych przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy:
 - Ocena realizacji projektów systemowych w ramach Poddziałania 7.1.1 i 7.1.2
 - Ocena trafności doboru i efektywności programów aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL w odniesieniu do sytuacji zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia w województwie dolnośląskim.
4. Prezentacja: Wyniki badań ewaluacyjnych zrealizowanych przez Urząd marszałkowski Województwa Dolnośląskiego:
 - Analiza systemu rozliczania wniosków o płatność składanych w ramach komponentu regionalnego PO KL w województwie dolnośląskim;
 - Komplementarność wsparcia PO KL z innymi programami UE – aktualna ocena realizacji zasady komplementarności oraz propozycja rozwiązań w celu zwiększenia efektów realizacji tej zasady
5. Prezentacja: Priorytet VI PO KL – wskaźniki i poziom ich realizacji oraz wstępne założenia do *Planu działania na rok 2012*.
6. Harmonogram prac nad *Planami działania na rok 2012*
7. Prezentacja: Priorytet VII PO KL – wskaźniki i poziom ich realizacji oraz wstępne założenia do *Planu działania na rok 2012*.
8. Mapy Projektów – miejsca realizacji projektów w województwie dolnośląskim w ramach poszczególnych Działań/Poddziałań (stan na dzień 31.05.2011 r.)
9. Prezentacja: Priorytet VIII PO KL – wskaźniki i poziom ich realizacji oraz wstępne założenia do *Planu działania na rok 2012*.
10. Innowacyjny projekt systemowy dotyczący wprowadzenia regrantingu w ramach Działania 8.1.2./8.1.1 na zasadzie bonu szkoleniowego - rekomendacje wypracowane w ramach sieci współpracy
11. Prezentacja: Priorytet IX PO KL – wskaźniki i poziom ich realizacji oraz wstępne założenia do *Planu działania na rok 2012*.

**Lista osób, które wzięły udział w posiedzeniu Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny
Kapitał Ludzki Województwa Dolnośląskiego**

1. Mirosława Kwiatek (Instytucja Pośrednicząca – Zastępca Przewodniczącego Podkomitetu)
2. Anna Bugalska (Instytucja Zarządzająca)
3. Justyna Bujak (Wojewoda Dolnośląski)
4. Teresa Markiewicz (Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy)
5. Marcin Bernat (Gmina Nowa Ruda)
6. Piotr Klag (Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej)
7. Justyna Madejska (Kuratorium Oświaty)
8. Andrzej Otręba (Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych)
9. Piotr Majchrzak (NSZZ „Solidarność”) - *obecny 16.06.2011 r.*
10. Irena Nowak (Związek Pracodawców Dolnego Śląska)
11. Agnieszka Nowopolska-Szczyglewska (Dolnośląska Izba Rzemieśnicza we Wrocławiu)
12. Marcin Kowalski (Polska Izba Firm Szkoleniowych)
13. Maria Lewandowska-Mika (Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych)
14. Anna Ogły (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu)
15. Mariusz Kołodziej (Regionalne Ośrodki EFS)

Osoby bez prawa do głosu:

16. Natalia Rudolf-Niewójt (Polska Izba Firm Szkoleniowych)
17. Małgorzata Malec (Regionalne Ośrodki EFS)

Obserwatorzy:

18. Joanna Godrecka-Bareau (Komisja Europejska)
19. Anna Tutak (Polska Izba Firm Szkoleniowych)

Przedstawiciele IP:

20. Barbara Dziubak (Kierownik Działu Strategii, Monitoringu i Ewaluacji)
21. Marcin Bora (Dział Strategii, Monitoringu i Ewaluacji)
22. Katarzyna Barycza (Dział Strategii, Monitoringu i Ewaluacji)
23. Aleksandra Kilanowska (Dział Strategii, Monitoringu i Ewaluacji)
24. Marcelina Hałada (Dział Strategii, Monitoringu i Ewaluacji)
25. Marta Marciniak (Kierownik Działu Informacji, Promocji i Pomocy Technicznej)
26. Edyta Jewtuch (Dział Informacji, Promocji i Pomocy Technicznej)

Przedstawiciele IP2:

27. Edyta Pańczyk (Kierownik Wydziału Aktywizacji Zawodowej PO KL)
28. Iwona Bihun (Kierownik Oddziału ds. Oceny Wniosków)
29. Olga Bobilak (Kierownik ds. Obsługi Projektów Konkursowych)
30. Agnieszka Parys (Wydział Programowania i Zarządzania)
31. Magdalena Karlińska-Sobczak (Wydział Programowania i Zarządzania) – *obecna podczas pierwszej części posiedzenia PKM PO KL w dniu 16.06.2011 r.*